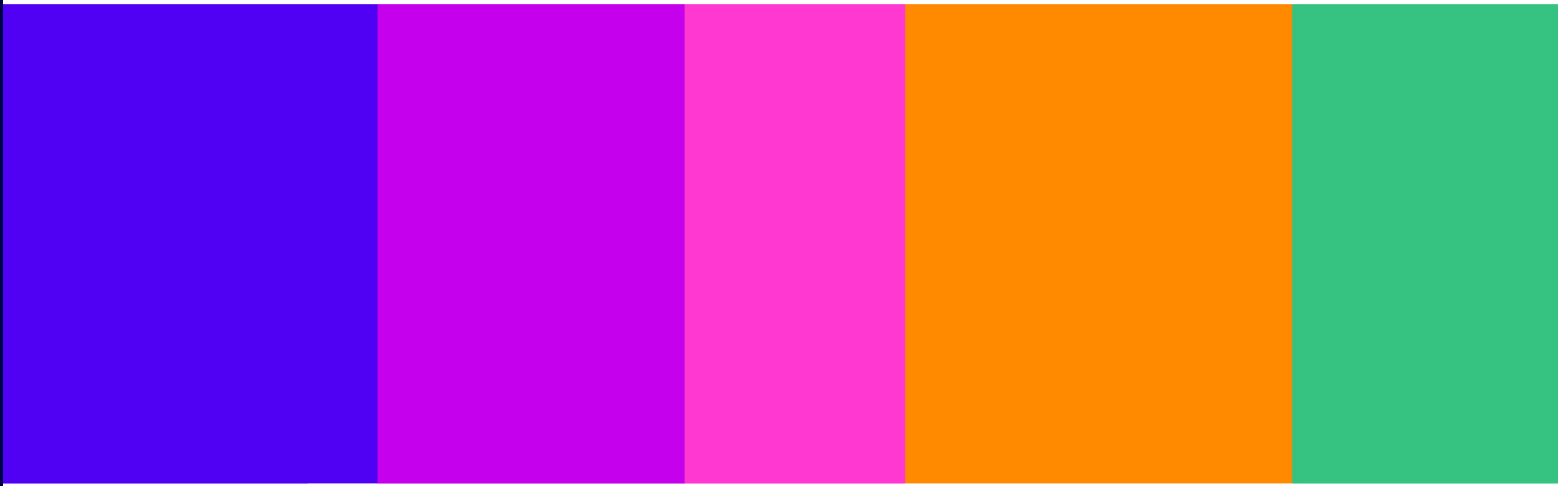

Atodiad 1: Canllawiau ar gyfer asesu effaith y newidiadau arfaethedig i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y BBC

Diweddarwyd: 11 Mai 2026

Cynnwys

Adrannol

1. Cyflwyniad	3
2. Fframwaith cyfreithiol	6
3. Effaith cynigion y BBC ar y farchnad	8
4. Gweithdrefnau a chanllawiau	11
5. Canllawiau ar ein dull dadansoddol	30

1. Cyflwyniad

- 1.1 Rôl y BBC yw gweithredu er budd y cyhoedd a gwasanaethu pob cynulleidfa gyda chynnwys sy'n hysbysu, addysgu a diddanu. Er mwyn gwneud hynny, mae'n darparu newyddion a gwybodaeth ddiuedd, ynghyd ag allbwn a gwasanaethau o ansawdd uchel a nodweddiadol.
- 1.2 Fel sefydliad mawr a ariennir gan y cyhoedd, mae'n anochel bod gan y BBC effaith ar gystadleuaeth yn y farchnad cyfryngau ehangach. Gall gael effaith gadarnhaol trwy gynyddu dewis, ysgogi'r galw neu annog arloesedd ledled y sector, er enghraifft. Ond wrth gyflawni ei hamcanion, gall y BBC hefyd niweidio gallu eraill i gystadlu'n effeithiol.
- 1.3 Er mwyn i'r BBC lwyddo i gyflawni ei hamcanion dros y degawd nesaf, efallai y bydd angen iddo wneud newidiadau i'w weithgareddau presennol a datblygu gwasanaethau newydd ar gyfer ei chynulleidfaoedd. Mae'r Siarter Frenhinol¹ a'r cytundeb rhwng yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, a'r BBC (y "Cytundeb") – a gyhoeddwyd gan y Llywodraeth ar 15 Rhagfyr 2016 – yn cydnabod hyn. Ond maen nhw hefyd yn pwysleisio bod angen i'r BBC ystyried effeithiau posibl ar gystadleuaeth yn y sector yn ei gyfanrwydd.²
- 1.4 Mae gan Ofcom rôl i ddiogelu cystadleuaeth deg ac effeithiol pan fydd y BBC yn cynnig newidiadau i'w "weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus".³ Wrth asesu effaith cynigion y BBC, rhaid i ni ystyried rhwymedigaethau'r BBC i gyflawni ei Chenhadaeth a hyrwyddo'r Dibenion Cyhoeddus.

Rôl y BBC

- 1.5 Mae'r Siarter yn gosod nifer o rwymedigaethau ar y BBC mewn perthynas â newidiadau arfaethedig i'w weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus. Rhaid iddo ystyried yr effeithiau ar gystadleuaeth yn y DU ac osgoi effeithiau diangen negyddol, a rhaid iddo ystyried hyrwyddo effeithiau cadarnhaol ar y farchnad ehangach.⁴ Rhaid i Fwrdd y BBC hefyd ystyried budd y cyhoedd ac effaith gystadluol newidiadau sylweddol i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus.⁵
- 1.6 Mae'r Cytundeb yn ehangu ar rwymedigaethau Siarter y BBC. Yn benodol, rhaid iddo ystyried a yw unrhyw newidiadau arfaethedig i'w weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus yn sylweddol. Os yw'n ystyried eu bod nhw, dim ond os yw'n bodloni "prawf budd y cyhoedd" y gall y BBC wneud y newidiadau, ac rydym yn cytuno y gall fwrw ymlaen.⁶
- 1.7 Caiff y prawf budd y cyhoedd ei fodloni, dim ond os yw Bwrdd y BBC yn fodlon bod: (i) y newid arfaethedig yn cyfrannu at gyflawni Cenhadaeth y BBC a hyrwyddo ei Dibenion Cyhoeddus; (ii) ei fod wedi cymryd camau rhesymol i ddileu effeithiau andwyol ar

¹ Yng ngweddill y ddogfen hon rydym yn cyfeirio at y [Siarter Frenhinol ar gyfer parhad y Gorfforaeth Ddarlledu Brydeinig](#) fel y "Siarter".

² Mae'r Cytundeb wedi'i ddiweddarau a'i ddiwygio, yn fwyaf diweddar ar 16 Rhagfyr 2025

³ Mae gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y BBC yn cynnwys gweithgareddau Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

⁴ Erthygl 11 o'r Siarter.

⁵ Erthygl 20(4) o'r Siarter.

⁶ Cymal 7(6) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaeth Cyhoeddus y DU, a chymal 16(5) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

gystadleuaeth deg ac effeithiol nad ydynt yn angenrheidiol at y diben hwnnw; a (iii) mae'r gwerth cyhoeddus sy'n gysylltiedig â'r newid yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol sy'n weddill.⁷ Os yw'r prawf budd y cyhoedd wedi'i fodloni a'r BBC yn penderfynu bwrw ymlaen, mae'n ofynnol iddo gyhoeddi ei gynnis arfaethedig.

Ein rôl

- 1.8 O dan y Siarter, mae'n rhaid i ni osod y gofynion yn Fframwaith Gweithredu'r BBC⁸ i ddiogelu cystadleuaeth deg ac effeithiol yn y DU mewn perthynas â newidiadau sylweddol i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus a gynigir gan y BBC.⁹ Mae ein rôl yn cynnwys ystyried a yw newid arfaethedig gan y BBC yn sylweddol ac, os felly, penderfynu a all fwrw ymlaen.
- 1.9 Os ydym yn cytuno â dadansoddiad y BBC yn ei PIT ac mae'r BBC wedi ymgysylltu'n effeithiol â rhanddeiliaid ac wedi ystyried eu pryderon yn briodol, gallwn gymeradwyo newid heb gynnal asesiad cystadleuaeth. Os nad yw hyn yn wir, gallwn gynnal asesiad cystadleuaeth ("BCA"), sy'n ei gwneud yn ofynnol inni ddod i'r casgliad a yw gwerth cyhoeddus y newid arfaethedig yn cyfiawnhau unrhyw effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Fel arall, gallwn gynnal asesiad byrrach gan ystyried elfennau o'r BCA.
- 1.10 Yn dilyn asesiad, gallwn gyrraedd pedwar math o benderfyniad: (i) anfon y cynnis neu elfennau o'r cynnis yn ôl i'r BBC i'w hailystyried; (ii) caniatáu i'r newid fynd rhagddo; (iii) ei gwneud yn ofynnol i addasiadau neu amodau gael eu gwneud cyn i'r newid fynd rhagddo; neu (iv) canfod na all y BBC fwrw ymlaen â'r newid arfaethedig.¹⁰

Pwrpas y ddogfen hon

- 1.11 Mae'r ddogfen hon yn rhan o Fframwaith Gweithredu'r BBC ac felly mae'n cynnwys rhwymedigaethau sy'n rhwymol i'r BBC. Mae'r ddogfen hon hefyd yn nodi canllawiau ar y gweithdrefnau, amserlenni a dull y byddwn yn eu cymhwyso yn gyffredinol.
- 1.12 Mae gweddill y ddogfen wedi'i strwythuro fel a ganlyn:
- Mae Adran 2 yn nodi'r fframwaith cyfreithiol sy'n sail i'n rôl.
 - Mae Adran 3 yn rhoi trosolwg o'r mathau o bryderon cystadleuaeth a allai fod yn gysylltiedig â chynigion y BBC i wneud newidiadau i'w weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus.
 - Mae Adran 4 yn nodi'r gweithdrefnau y byddwn yn eu mabwysiadu i asesu cynigion sydd wedi'u cyhoeddi gan y BBC.
 - Mae Adran 5 yn egluro'r dull dadansoddiol yr ydym yn disgwyl ei gymhwyso pan fyddwn yn dewis cynnal BCA.

⁷ Cymal 8(1) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaeth Cyhoeddus y DU, a chymal 17(1) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

⁸ Y fframwaith rheoleiddio y byddwn yn ei osod ar y BBC. Gweler ein [cyflwyniad i Fframwaith Gweithredu Ofcom ar gyfer y BBC](#).

⁹ Erthygl 46(5)(a) o'r Siarter.

¹⁰ Efallai y byddwn ond yn penderfynu na fydd y BBC yn bwrw ymlaen â newid neu ei gwneud yn ofynnol iddo wneud addasiadau neu amodau lle rydym wedi cynnal BCA.

- 1.13 Mae'r gweithdrefnau a'r canllawiau hyn yn berthnasol i newidiadau i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus yn unig ac felly nid ydynt yn cwmpasu pob categori o weithgarwch y gall y BBC ei gyflawni.¹¹
- 1.14 Mae'r gweithdrefnau a'r canllawiau yn y ddogfen hon yn dod i rym o 16 Mehefin 2026. Byddant yn cael eu hadolygu a'u diwygio fel y bo'n briodol yng ngoleuni profiad pellach ac unrhyw newid i'n pwerau a'n cyfrifoldebau. Byddwn yn darparu esboniad lle rydym yn gwyro oddi wrth y dull a nodir yn y gweithdrefnau a'r canllawiau.

¹¹ Yn benodol, nid yw'n cwmpasu: darpariaeth Gwasanaeth y Byd, gweithgareddau masnachol trwy is-gwmni masnachol, gweithgareddau masnachu, a rhestr o'r hyn a elwir yn "weithgareddau penodedig". Mae'r categorïau hyn wedi'u diffinio ymhellach yn y Siarter a'r Cytundeb. I grynhoi, mae'r World Service yn cael ei dargedu'n bennaf y tu allan i'r DU; ystyriaethau ychydig yn wahanol yn berthnasol i weithgareddau masnachol a masnachu; mae gweithgareddau penodol yn faterion sy'n ofynnol gan y Llywodraeth gan gynnwys cefnogaeth i ddarllediadau teledu a radio digidol; Cymraeg, Gaeleg, Gwyddeleg ac Ulster-Scottish ieithoedd; effeithlonrwydd sbectrwm; cyflwyno band eang; a monitro cyfryngau. Lle bo hynny'n berthnasol, trafodir y gweithgareddau hyn yn ein [cyflwyniad i Fframwaith Gweithredu Ofcom ar gyfer y BBC](#).

2. Fframwaith cyfreithiol

- 2.1 Rydym yn gosod y gweithdrefnau, y gofynion a'r canllawiau yn y ddogfen hon yn seiliedig ar y fframwaith cyfreithiol sydd wedi'i gynnwys yn Neddf Cyfathrebiadau 2003 (y "Ddeddf"), y Siarter a'r Cytundeb. Mae'r adran hon yn crynhoi'r fframwaith hwnnw.

Y Ddeddf Cyfathrebiadau

- 2.2 Mae Ofcom yn gorfforaeth statudol a grëwyd gan Ddeddf y Swyddfa Cyfathrebiadau 2002. Mae ein pŵer i reoleiddio'r BBC yn deillio o'r Ddeddf hon, sy'n nodi y bydd gennym y pwerau a'r dyletswyddau hynny a roddir i ni gan neu o dan y Siarter a'r Cytundeb. Felly, mae ein dyletswyddau cyffredinol o dan adran 3 o'r Ddeddf yn berthnasol i arfer ein swyddogaethau mewn perthynas â'r BBC.

Siarter Frenhinol y BBC

- 2.3 Mae Erthygl 45(2) o'r Siarter yn nodi bod rhaid i ni roi sylw, wrth gyflawni ein swyddogaethau, i'r rhai o'r canlynol sy'n ymddangos i ni fod yn berthnasol yn yr amgylchiadau:
- amcan y BBC i gyflawni ei Genhadaeth ac i hyrwyddo'r Dibenion Cyhoeddus;
 - dymunoldeb diogelu cystadleuaeth deg ac effeithiol yn y Deyrnas Unedig;
 - y gofyniad i'r BBC gydymffurfio â'i ddyletswyddau o dan y Siarter, gan gynnwys ei ddyletswyddau cyffredinol.
- 2.4 Mae Erthygl 46 o'r Siarter (Prif swyddogaethau Ofcom) yn nodi bod yn rhaid i ni osod gofynion yn Fframwaith Gweithredu'r BBC i ddiogelu cystadleuaeth deg ac effeithiol yn y DU mewn perthynas â newidiadau sylweddol a gynigir gan y BBC i gynnal gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus.

Cytundeb rhwng yr Ysgrifennydd Gwladol a'r BBC

- 2.5 Cymalau'r Cytundeb sydd fwyaf berthnasol i'r gweithdrefnau a'r canllawiau yn y ddogfen hon yw cymalau 7 i 11 mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU, a chymalau 16 i 20 mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau. Mae'r darpariaethau ar gyfer y ddau fath o weithgarwch y BBC yn adlewyrchu ei gilydd yn agos.
- 2.6 I grynhoi:
- Mae cymalau 7 a 16 yn nodi natur Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a gweithgareddau nad ydynt yn wasanaeth yn y drefn honno, ac yn ei gwneud yn ofynnol i'r BBC gyhoeddi polisi ar ei ystyried newidiadau sylweddol i'r gweithgareddau hyn. Maent yn egluro mai dim ond pan fydd y prawf wedi'i fodloni, ac rydym wedi penderfynu y gall fwrw ymlaen y gall y BBC newid gweithgareddau o'r fath.
 - Mae cymalau 8 a 17 yn nodi'r hyn y mae'n rhaid i'r BBC fod yn fodlon ag ef er mwyn bodloni'r prawf budd y cyhoedd. Maent yn ei gwneud yn ofynnol i'r BBC

gyhoeddi unrhyw newid sylweddol arfaethedig (ac anfon copi at Ofcom) os yw'r prawf wedi'i fodloni a'i fod yn dymuno gweithredu'r cynnig.

- Mae cymalau 9 a 18 yn ymdrin â'r asesiad cychwynnol gan Ofcom. Yn benodol, mae'n rhaid i ni asesu a yw newid yn sylweddol ai peidio. æ-os penderfynwn ei fod, gallwn gynnal asesiad: naill ai BCA o dan gymal 10 neu 19, neu asesiad byrrach. Os ydym yn cytuno â dadansoddiad y BBC ac mae'r BBC wedi ymgysylltu'n effeithiol â rhanddeiliaid, gallwn gymeradwyo newid heb gynnal asesiad cystadleuaeth. Mae cymalau 9 a 18 hefyd yn caniatáu inni wneud cyfarwyddiadau perthnasol lle mae'r BBC wedi methu â chyhoeddi newid sylweddol.
- Mae cymalau 10 a 19 yn nodi'r materion y mae'n rhaid i BCA eu cynnwys a'r rhai y gellir eu cynnwys fel sy'n berthnasol mewn asesiad byrrach, hynny yw adolygiad o weithdrefnau'r BBC wrth gynnal ei brawf budd y cyhoedd a'i asesiad gwerth cyhoeddus, ac asesiad gan Ofcom o unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol ac a yw'r gwerth cyhoeddus yn cyfiawnhau effaith o'r fath. Mae'n ei gwneud yn ofynnol, ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol, fod y BCA yn cael ei gwblhau o fewn chwe mis.
- Mae cymalau 11 a 20 yn nodi canlyniadau posibl BCA neu asesiad byrrach. Penderfyniad Ofcom yw'r rhain y gall y BBC gyflawni'r newid, na all wneud hynny, y gall wneud hynny dim ond yn amodol ar addasiadau neu amodau, neu fod yn rhaid iddo fynd yn ôl ac ailystyried unrhyw elfen o'r prawf budd y cyhoedd neu ddilyn unrhyw weithdrefnau pellach yr ydym yn eu hystyried yn briodol. Dim ond ar ôl BCA y gallwn rwystro ac nid asesiad byrrach.

3. Effaith cynigion y BBC ar y farchnad

- 3.1 Mae'r Siarter a'r Cytundeb yn sefydlu'r rôl y bwriedir i'r BBC ei chwarae yn y farchnad cyfryngau. Mae gan y DU sector darlledu llwyddiannus, wedi'i gynnal gan dirwedd cyfryngau cystadleuol y mae'r BBC yn rhan ganolog ohono. Mae rhaglenni a gwasanaethau'r BBC yn hanfodol i'r ystod eang o gynnwys amrywiol o ansawdd uchel y mae cynulleidfaoedd y DU yn ei fwynhau. Bydd y BBC yn parhau i chwarae'r rôl allweddol hon drwy gyflawni yn erbyn ei Genhadaeth a'i Dibenion Cyhoeddus.
- 3.2 Mae ein rôl mewn perthynas â chynigion arfaethedig newid y BBC yn cynnwys edrych ar werth cyhoeddus newidiadau perthnasol arfaethedig a'r effeithiau andwyol posibl ar gystadleuaeth. Yn yr adran hon, rydym yn nodi'r pryderon cystadleuaeth posibl a allai fod yn gysylltiedig â chynigion y BBC i wneud newidiadau i'w weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus.

Nodi pryderon cystadleuaeth

- 3.3 Mae cystadleuaeth fel arfer yn cynhyrchu budd i gymdeithas. Lle mae cyflenwr yn cynnig gwasanaeth mwy deniadol neu bris gwell na'i gystadleuwyr, mae'n debygol o ennill cwsmeriaid a gall ddenu cwsmeriaid newydd i'r farchnad. Mae hyn yn ei dro yn creu cymhelliant i bob cwmni arloesi a buddsoddi mewn cynhyrchu gwasanaethau gwell ac i gadw prisiau yn unol â'u costau.
- 3.4 Mae'r BBC yn fuddsoddiad cyhoeddus sylweddol yn sector cyfryngau'r DU. Er mwyn cyflawni ei gylch gwaith yn well, mae'n anochel y bydd y gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y mae'r BBC yn eu cynnal a'r ffordd y mae'n eu cyflawni yn newid dros amser. Mae angen i'r BBC allu arloesi ac ymateb i chwaeth a dewisiadau pobl, ac i ddatblygiadau yn y sector.
- 3.5 Gall hyn fod yn gadarnhaol i gystadleuaeth drwy gynnig mwy o ddewis, ysgogi galw neu hyrwyddo arloesedd, er enghraifft. Fodd bynnag, mae risg y gall y newidiadau hyn niweidio cystadleuaeth, buddsoddiad ac yn y pen draw cynulleidfaoedd. Yn wir, gall gweithgareddau sy'n creu mwy o werth cyhoeddus, er enghraifft oherwydd eu bod yn denu cynulleidfaoedd uchel, gael mwy o effaith ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Ein rôl ni yw ystyried effeithiau andwyol posibl ar gystadleuaeth sy'n gysylltiedig â newidiadau arfaethedig i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y BBC ac edrych a ydynt yn gyfiawn yng ngoleuni'r gwerth cyhoeddus posibl.
- 3.6 Er y bydd pryderon cystadleuaeth benodol yn amrywio yn dibynnu ar natur a chwmpas pob cynnig y BBC, yn y rhan fwyaf o achosion mae pryderon cystadleuaeth yn debygol o fod yn seiliedig ar y mathau canlynol o niwed:¹²
- y risg y bydd y BBC yn gorbwyso gweithgarwch masnachol; a/neu
 - y risg y bydd y BBC yn niweidio cystadleuaeth mewn mannau eraill yn y gadwyn gyflenwi.

¹² Gall cynnig y BBC achosi mwy nag un pryder cystadleuaeth a gall y pryderon hynny fod yn gysylltiedig â'i gilydd.

Y risg bod y BBC yn gwthio gweithgaredd masnachol allan

- 3.7 Fel sefydliad a ariennir yn gyhoeddus, mae'r BBC yn cael y rhyddid gan Senedd y DU i beidio â gorfod gwneud arian fel y byddai cyflenwr masnachol yn ei wneud. Y pwrpas, fel y'i nodir yn glir yn y Siarter a'r Cytundeb, yw hwyluso darparu gwasanaethau sy'n cynnwys ystod eang o raglenni o ansawdd uchel a nodweddiadol.
- 3.8 Efallai y bydd pobl yn ffafrio gwasanaeth y BBC nid oherwydd ei ansawdd uchel neu nodweddion unigryw, ond oherwydd ei fod yn rhad ac am ddim¹³ a/neu yn rhydd o hysbysebu. Yn ogystal, gall rhan o'r affinedd y mae pobl yn ei deimlo tuag at y BBC fod oherwydd ei frand, ei amlygrwydd neu ei safle fel sefydliad a ariennir gan ffi'r drwydded. Gall hyn roi mantais gystadleuol i'r BBC nad yw ar gael i ddarparwyr eraill, er enghraifft gall cynulleidfaoedd fod â thueddiad i ddiodyfyn i wasanaethau'r BBC.
- 3.9 Pan fydd y BBC yn cynnig gwasanaeth cyhoeddus, neu'n cynnal gweithgaredd i gefnogi gwasanaeth cyhoeddus, yna gall hyn leihau'r gynulleidfa bosibl ar gyfer cystadleuwyr masnachol. I rai, bydd effaith cynulleidfaoedd is yn arwain at refeniw hysbysebu is. I eraill, gall cynulleidfaoedd is arwain yn uniongyrchol at ffioedd tanysgrifio is. Gall presenoldeb y BBC hefyd olygu bod pobl yn llai parod i dalu am wasanaethau cyfryngau ac mae ganddynt lai o oddefgarwch ar gyfer hysbysebion, gan leihau refeniw posibl ymhellach. Gall y BBC leihau proffidioldeb ei gystadleuwyr masnachol. Gall hyn danseilio parodrwydd gweithredwyr masnachol i fuddsoddi mewn gwasanaethau newydd neu i wella ansawdd eu gwasanaethau presennol. Gall hefyd arwain at rai gweithredwyr masnachol yn rhoi'r gorau i ddarparu gwasanaethau neu'n cael eu hatal rhag mynd i mewn i'r farchnad, os nad yw'n broffidiol i wneud hynny mwyach.
- 3.10 I grynhoi, o ganlyniad i'r manteision cystadleuol a ddisgrifiwyd uchod, gall gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y BBC ddisodli gweithgareddau y gallai darparwyr masnachol eu gwneud. Gall hyn achosi niwed yn y pen draw trwy lai o ddewis, ansawdd a / neu arloesedd. Felly, bydd angen i ni edrych ar bryderon posibl o'r fath ochr yn ochr ag ystyried gwerth cyhoeddus y cynigion perthnasol.

Y risg bod y BBC yn niweidio cystadleuaeth mewn mannau eraill yn y gadwyn gyflenwi

- 3.11 Mae'r BBC yn cyfrif am gyfran sylweddol o sector cyfryngau'r DU, ac mae'n fwy na darparwyr masnachol mewn sawl maes. Gallai sut mae'r BBC yn caffael cynnwys a mewnbynnau i ddatblygu ei wasanaethau, er enghraifft, gael effaith andwyol ar gystadleuaeth. Mae'r mathau o bryder cystadleuaeth a allai godi yn cynnwys y canlynol:
- gall y BBC ffafrio ei wasanaethau neu is-gwmnïau mewnol ei hun dros gystadleuwyr masnachol, hyd yn oed os yw'r cystadleuwyr hynny'n fwy effeithlon ac yn gallu darparu cynnyrch neu wasanaeth gwell;
 - pan fydd yn prynu cynhyrchion neu wasanaethau, gall y BBC wneud hynny mewn ffordd sy'n cyfyngu ar eu hargaeledd i gystadleuwyr (e.e. gallai'r BBC ei gwneud yn ofynnol i gyflenwr wasanaethu'r BBC yn unig); ac

¹³ Mae gwasanaethau'r BBC yn cael eu cynnig yn rhad ac am ddim ar y pwynt defnydd er eu bod yn cael eu hariannu yn y pen draw gan ffi'r drwydded. Er bod llawer o wasanaethau tanysgrifio yn rhad ac am ddim ar y pwynt defnydd hefyd, mae perthynas fwy uniongyrchol rhwng tanysgrifio a defnydd o'r gwasanaeth o'i gymharu â thalu ffi'r drwydded a defnyddio gwasanaethau'r BBC.

- pan fydd yn cyflenwi cynhyrchion neu wasanaethau pwysig i eraill, gall y BBC wneud hynny mewn modd annheg, afresymol neu wahaniaethol. Gallai hyn roi rhai darparwyr dan anfantaes gystadleuol o'i gymharu ag eraill.

3.12 Gall trefniadau fel y rhain atal mynediad cyflenwyr eraill, lleihau graddfa cyflenwyr eraill neu hyd yn oed arwain atynt yn gadael y farchnad. Gallai hyn niweidio cynulleidfaoedd yn y pen draw gan y gall arwain at lai o ddewis, ansawdd a/neu arloesedd. Fel y nodwyd uchod, bydd angen i ni edrych ar bryderon posibl o'r fath ochr yn ochr ag ystyried gwerth cyhoeddus y cynigion perthnasol.

4. Gweithdrefnau a chanllawiau

- 4.1 Mae'r adran hon yn nodi'r gweithdrefnau y gall cynigion i newid gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y BBC fod yn destun iddynt ac yn darparu canllawiau ar sut rydym yn cynnal ein hasesiadau.

Gweithdrefnau sy'n gysylltiedig ag ystyried newidiadau'r BBC

- 4.2 Mae nifer o gamau posibl yn gysylltiedig â newidiadau i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus gan y BBC. I grynhoi, y camau yw:

Ystyriaeth y BBC

- a) Cyfnod datblygu: Mae'r BBC yn datblygu cynnig yn unol â'i bolisi cyhoeddedig ei hun, a rhaid iddo gynnwys sut y bydd yn asesu perthnasoldeb newidiadau ac ymgynghori â phartion â diddordeb lle bo'n berthnasol.
- b) Cynnal prawf budd y cyhoedd: Os yw'r newid arfaethedig yn berthnasol, mae Bwrdd y BBC yn cynnal prawf budd y cyhoedd, gan gynnwys ystyried graddfa a thebygolrwydd gwerth cyhoedd, ac unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol.
- c) Cyhoeddi a darparu i Ofcom: Os yw'n fodlon bod prawf budd y cyhoedd wedi'i fodloni a'i fod yn bwriadu gweithredu'r cynnig, mae'r BBC yn cyhoeddi manylion ac yn darparu copi i Ofcom.

Ystyriaeth Ofcom

- d) **Asesiad cychwynnol gan Ofcom:** Mae ein hasesiad cychwynnol yn cynnwys dwy ran:
 - i) Rydym yn ystyried a yw'r newid arfaethedig yn berthnasol ai peidio. Os byddwn yn dod i'r casgliad nad ydyw, neu os bydd chwe wythnos yn mynd heibio heb i ni hysbysu'r BBC o'n barn, gall y BBC fwrw ymlaen i'w weithredu.
 - ii) Os ydym yn ystyried bod y newid yn berthnasol, yna byddwn yn ystyried a yw:
 - Gall y BBC gyflawni'r newid arfaethedig oherwydd bod Ofcom o'r farn, yn unol â'i ganllawiau, bod y materion wedi cael sylw priodol o dan y prawf budd y cyhoedd neu
 - Ei bod yn briodol i Ofcom gynnal asesiad.
 - Os penderfynwn ei bod yn briodol cynnal asesiad pellach, byddwn yn ystyried pa fath o asesiad pellach y mae'n briodol i ni ei gynnal. Gallai hyn fod naill ai'n BCA neu'n asesiad byrrach, gan ystyried yr elfennau sy'n berthnasol i asesiad BCA, ond gan ganolbwyntio ar bryderon gydag agweddau penodol ar y newid arfaethedig neu ynghylch gweithdrefn y BBC.
- e) **Cynnal BCA neu asesiad byrrach:** Pan fyddwn yn penderfynu cychwyn BCA, mae ein hasesiad yn cynnwys adolygu'r gweithdrefnau a ddilynir gan y BBC a'i asesiad gwerth cyhoeddus, a chynnal asesiad o effaith y cynnig ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Fel arall, efallai y byddwn yn cynnal asesiad byrrach, gyda mwy o ffocws gan dynnu ar elfennau o'r weithdrefn BCA.

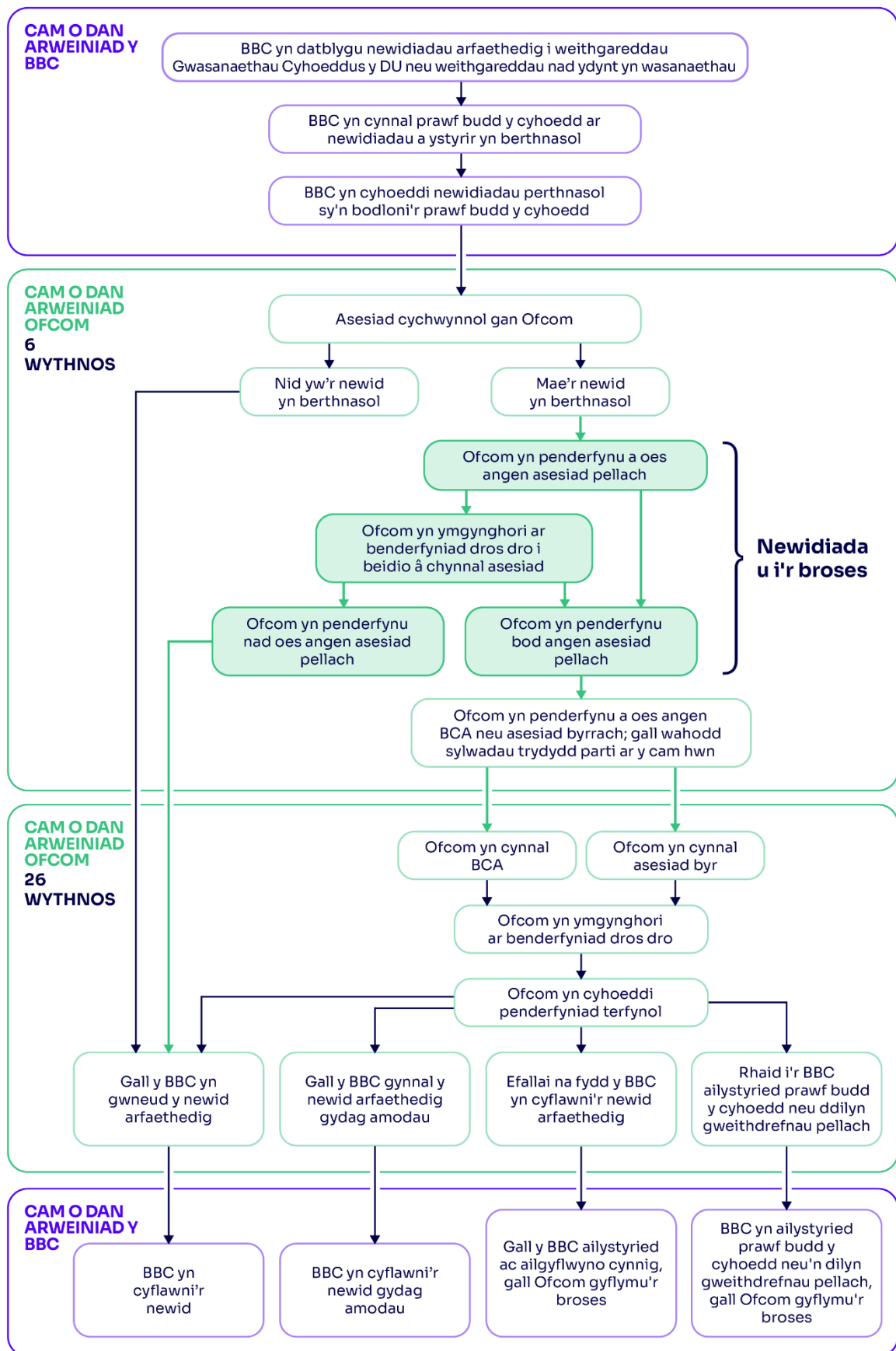
f) **Penderfyniad gan Ofcom:** Canlyniad ein hasesiad fydd penderfyniad y gall y BBC gyflawni'r newid, na allai, neu y gall wneud hynny yn amodol ar amodau.¹⁴ Gallwn hefyd ei gwneud yn ofynnol i'r BBC ailystyried agweddau ar y cynnig ac ailgyflwyno yn unol â'r gweithdrefnau hynny yr ydym yn eu hystyried yn briodol. Pan fyddwn wedi penderfynu cynnal BCA, mae'n ofynnol i ni ddod i benderfyniad o fewn chwe mis i'r penderfyniad hwnnw.

4.3 Mae'r ddogfen hon yn bennaf ynghylch camau Ofcom fel y nodir uchod. Mae'r Cytundeb yn ei gwneud yn ofynnol i'r BBC gael ei bolisi cyhoeddedig ei hun ar y camau y bydd yn eu cymryd i ystyried newidiadau, a bydd ei fanylion yn adlewyrchu ei strwythurau llywodraethu ei hun a'r pethau ymarferol o ddatblygu a gweithredu cynigion.¹⁵

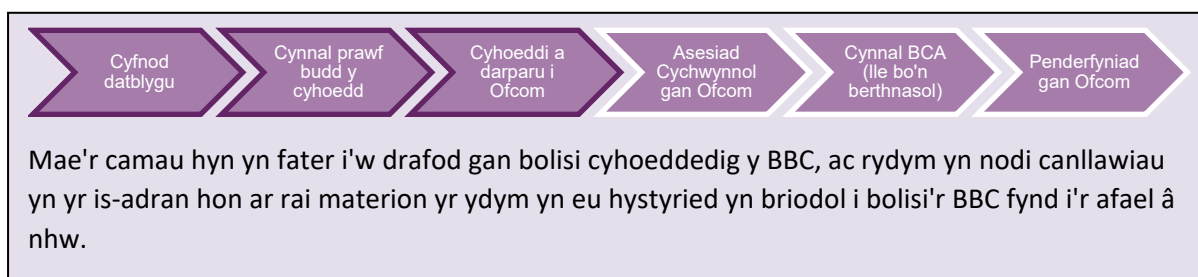
¹⁴ Sylwch y gallwn benderfynu (i) y gall y BBC gynnal newid arfaethedig yn amodol ar amodau neu (ii) efallai na fydd yn cyflawni newid arfaethedig lle rydym wedi cynnal BCA, ond nid lle rydym wedi cynnal asesiad byrrach.

¹⁵ Cymal 7(5) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU, a chymal 16(4) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

Ffigur 1: Camau dangosol yn y weithdrefn asesu

Datblygu cynigion gan y BBC

- 4.4 Mae'n ofynnol i'r BBC o dan y Cytundeb gael ei bolisi cyhoeddedig ei hun ar sut y bydd yn ystyried newidiadau i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus. Rhaid i hyn gynnwys sut y bydd y BBC yn asesu perthnasedd, yn cymhwyso'r prawf budd y cyhoedd ac yn ymgynghori â'r rhai sydd â diddordeb lle bo'n briodol. Bydd y manylion yn cael eu llywio gan weithdrefnau'r BBC ei hun ar gyfer datblygu syniadau newydd, eu gweithio i fyny i gynigion y gellir eu gweithredu, a llywodraethu corfforaethol. Rydym yn darparu canllawiau pellach isod ar yr hyn yr ydym yn disgwyl i bolisi'r BBC ei gwmpasu.
- 4.5 Os ydym o'r farn ei fod yn briodol, efallai y byddwn yn cyfarwyddo'r BBC i newid cynnwys ei bolisi os yw'n ymddangos i ni fod polisi'r BBC mewn perygl o fethu â sicrhau bod newidiadau perthnasol yn cael eu cyhoeddi a'u darparu i ni ar ffurf sy'n galluogi asesiad priodol.

Asesiad perthnasedd gan y BBC

- 4.6 Rhaid i'r BBC asesu i ddechrau a yw unrhyw newid i'w weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus yn berthnasol ac, felly, yn ei gwneud yn ofynnol iddo gynnal prawf budd y cyhoedd.
- 4.7 Er mwyn penderfynu a yw'r newidiadau arfaethedig yn "berthnasol", mae'n ofynnol i'r BBC ystyried a allai'r newid "gael effaith andwyol sylweddol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol."¹⁶
- 4.8 Wrth lunio barn ar hyn, rydym yn disgwyl i'r BBC ystyried ffactorau fel newydd-deb, hyd, defnydd a graddfa yn ogystal â'r ffactorau a nodir ym mharagraff 4.40 isod wrth asesu'r hyn sy'n dod o dan y categori hwn. Byddem yn ofalus o ddibynnu ar drothwyon ariannol artiffisial, gan fod hyn yn debygol o amrywio rhwng sectorau, ac mae perygl o beidio â gwerthfawrogi y gall mater bach i sefydliad o raddfa'r BBC fod yn fawr i rai eraill mewn marchnad benodol.¹⁷
- 4.9 Yn y cyd-destun hwn, nodwn fod yna benderfyniadau y mae'r BBC yn eu gwneud, er eu bod weithiau'n broffil uchel, yn rhan o'i fusnes o ddydd i ddydd ac nid yn "berthnasol" yn yr ystyr benodol y term a nodir yn y Cytundeb (e.e. penderfyniadau amserlenni rhaglenni unigol). Yn achos gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus, mae newidiadau o'r fath yn gadael cymeriad a graddfa bresennol y gwasanaeth yn y bôn heb newid ac, yn achos gweithgareddau nad ydynt yn wasanaeth, nid yw'r amcan a'r modd cyffredinol o'i gyflawni yn cael eu heffeithio. Rydym yn cydnabod y sgôp i newidiadau busnes fel arfer o'r math hwn fynd rhagddo heb ymyrraeth reoleiddiol. Byddem yn disgwyl i bolisi'r BBC ddisgrifio'n ddigonol y mathau o

¹⁶ Cymal 7(7)(b) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 16(6) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

¹⁷ Er enghraifft, gall yr hyn a allai fod yn fuddsoddiad ar raddfa fach mewn gwasanaeth darlledu mawr fod yn sylweddol iawn yng nghyd-destun radio lleol neu ar gyfer apiau ar-lein.

benderfyniadau yn y categori hwn, yn unol â rhwymedigaethau'r BBC o ran tryloywder, agored ac atebolrwydd.¹⁸

- 4.10 Nodwn y gallai'r BBC dymuno ymgymryd â rhaglenni peilot a/neu wasanaethau prawf cyn lansio gwasanaeth newydd. Er y gall y BBC ystyried rhai o'r treialon hyn fel busnes fel arfer, nid oes unrhyw ragdybiaeth y byddent yn bod, gan ei bod yn ddigon posibl y gallai treial ar raddfa fawr gael effaith gystadleuol. Rydym yn disgwyl i'r BBC ystyried a yw peilotiaid neu dreialon o'r fath ynddynt eu hunain yn faterol ac os felly, dylai'r rhain fod yn destun yr un craffu â newidiadau materol arfaethedig eraill.
- 4.11 Os na chyhoeddir newid sylweddol i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus gan y BBC, mae gennym y gallu i gyfarwyddo'r BBC i rewi'r newid arfaethedig a gofyn iddo gynnal prawf budd y cyhoedd.
- 4.12 Rydym yn disgwyl i'r BBC ymgysylltu'n briodol â ni i'n cadw ni'n hysbys o'i ddatblygiadau. Fel rhan o'r ymgysylltiad hwn, pan fydd y BBC yn cynnal asesiad perthnasedd ac yn canfod nad yw newid arfaethedig yn sylweddol, rydym yn disgwyl i'r BBC anfon yr asesiad perthnasedd at Ofcom i'w adolygu. Rydym o'r farn bod hon yn arfer da.

Ymgysylltu â rhanddeiliaid yn ystod y cyfnod perthnasedd

- 4.13 Byddem yn disgwyl i'r BBC esbonio beth yw'r newid, er mwyn caniatáu i randdeiliaid wneud sylwadau ar unrhyw bryderon sydd ganddynt ynghylch effaith bosibl cynlluniau'r BBC ar gystadleuaeth.
- 4.14 Un ffordd y gall y BBC wneud hyn yw trwy ei gynllun blynyddol, y mae'n ofynnol iddo ei gyhoeddi. Dylai cynllun blynyddol y BBC roi dealltwriaeth dda i drydydd parti o'r meysydd lle mae meddwl strategol pwysig yn digwydd, a'r newidiadau i'w wasanaethau y mae'r BBC yn eu cynllunio er mwyn cyflawni ei strategaeth, yn ddigon manwl i alluogi sylwadau a thrafodaethau. Dylai hyn ganiatáu i'r BBC ymgysylltu â phartion â diddordeb i nodi pa gynigion a allai fod yn sylweddol.
- 4.15 I'w cynnwys yn y cynllun blynyddol, weithiau gall y BBC ddatblygu cynlluniau y tu allan i'r amserlenni arferol, a allai olygu nad yw'r cynlluniau hynny'n cael eu crybwyll neu nad ydynt wedi'u nodi'n ddigon manwl yn y cynllun blynyddol. Yn yr achosion hyn, dylai'r BBC ddefnyddio dull cyfathrebu amgen, cyson i alluogi parti yr effeithir arnynt i gael mynediad hawdd i'r wybodaeth berthnasol. Enghraifft o sut y gallai'r BBC wneud hyn yw trwy gyhoeddi cynlluniau ar dudalen benodol ar ei wefan. Mae dibynnu ar ddulliau cyfathrebu achlysurol ac anghyson yn unig, fel areithiau cyhoeddus neu bostiadau blog achlysurol, yn annhebygol o fod yn ddigonol.
- 4.16 Dylai'r BBC wneud ymdrechion rhesymol i geisio deialog gyda phartion a allai fod yn cael eu heffeithio gan y newid fel rhan o'i ystyriaeth o a yw'r newid yn sylweddol. Byddem yn disgwyl i'r BBC esbonio sut mae wedi ymgysylltu â rhanddeiliaid, ac wedi ystyried yr ymgysylltiad hwn, fel rhan o unrhyw asesiad perthnasedd.
- 4.17 Dylai'r BBC sicrhau ei bod yn hawdd i randdeiliaid godi pryderon gyda nhw – er enghraifft, drwy gael pwynt cyswllt clir i alluogi rhanddeiliaid i gysylltu â'r BBC.
- 4.18 Byddem yn annog rhanddeiliaid i ddisgrifio pryderon penodol gyda chynnig y BBC a chyfiawnhau'r pryderon hyn gyda rhesymu priodol a, lle bo hynny'n bosibl, gyda

¹⁸ Erthygl 12 o'r Siarter.

thystiolaeth. Lle bo hynny'n briodol, dylai'r BBC ystyried a ddylai addasu ei newid arfaethedig i leihau'r effaith ar randdeiliaid.

- 4.19 Byddai'r amserlenni ar gyfer unrhyw ddeialog yn cael eu gosod gan y BBC ac ni fyddem yn disgwyl i ddeialog gynnwys proses hir, ffurfiol. Nid ydym yn disgwyl i'r BBC oedi gweithredu newid os nad yw rhanddeiliaid wedi cymryd rhan mewn deialog lle bu cyfle rhesymol iddynt wneud hynny.

Cynnal prawf budd y cyhoedd

- 4.20 Os yw'r BBC yn dymuno gwneud newid sylweddol i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus, mae'n ofynnol iddo gynnal prawf budd y cyhoedd ar y newid arfaethedig.
- 4.21 Mae'r prawf budd y cyhoedd yn ei gwneud yn ofynnol i Fwrdd y BBC fod yn bodloni: (i) bod y newid arfaethedig yn cyfrannu at gyflawni'r Genhadaeth a hyrwyddo un neu fwy o'r Dibenion Cyhoeddus; (ii) mae'r BBC wedi cymryd camau rhesymol i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau andwyol diangen y newid arfaethedig ar gystadleuaeth deg ac effeithiol; a (iii) mae gwerth cyhoeddus y newid arfaethedig yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol.¹⁹
- 4.22 Wrth gynnal prawf budd y cyhoedd, dylai'r BBC, o leiaf, geisio deall ac asesu graddfa'r effeithiau ar y farchnad sy'n gysylltiedig â'i gynigion. Bydd hyn yn gofyn am ddeallwriaeth ar sut mae eu cynigion yn debygol o effeithio ar bobl a chwaraewyr marchnad bresennol neu ddarpar yn y dyfodol. Bydd hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i'r BBC ymgynghori â phartïon â diddordeb. Byddem yn disgwyl i bolisi'r BBC adlewyrchu hyn.
- 4.23 O ran pryd y dylai ymgynghori ddigwydd, a faint o fanylion y dylai ddatgelu i gystadleuwyr ac eraill, bydd elfen o farn achos wrth achos i'r BBC. Fodd bynnag, rydym o'r farn y dylai polisi'r BBC, o leiaf, ganiatáu ymgysylltu â phartïon â diddordeb ar gam lle mae'n dal yn realistig y gallai mewnbwn ddylanwadu ar gynigion terfynol yn ystyrlon mewn modd sy'n lliniaru effeithiau andwyol posibl ar gystadleuaeth deg ac effeithiol (ac o bosibl yn creu effeithiau cadarnhaol). Dylai hefyd fod yn ddigon manwl i ganiatáu i drydydd parti ddeall y cynnig yn llawn ac i allu darparu mewnbwn adeiladol. O leiaf, byddem yn disgwyl i unrhyw ymgynghoriad PIT y BBC gynnwys:
- disgrifiad clir o'r newid gan gynnwys adnabod y cynnwys neu'r ymarferoldeb sy'n newydd;
 - arwydd cadarn o raddfa'r newid;
- y ddemograffig targed(au);
- lle bo'n bosibl, rhagolygon manteisio ar gynnwys neu ymarferoldeb newydd;
 - asesiad cychwynnol o ba faes(au) o'r farchnad y gall newid effeithio, a;
 - amserlenni ar gyfer gweithredu'r newid.
- 4.24 Bydd er budd trydydd parti i sicrhau eu bod yn codi eu pryderon gyda'r BBC pan fydd yn cynnal ei prawf budd y cyhoedd. Er na fyddem yn disgwyl i drydydd parti rannu gwybodaeth fasnachol gyfrinachol gyda'r BBC, dylent dynnu sylw at faterion posibl sy'n deillio o gynigion ar hyn o bryd, yn enwedig pan fo'r rhain yn ymwneud â chynhyrchion neu wasanaethau presennol.

¹⁹ Cymal 8(1) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 17(1) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

- 4.25 Rydym yn disgwyl i brawf budd y cyhoedd y BBC fynegi'n glir y newid arfaethedig i weithgarwch gwasanaeth cyhoeddus y BBC, gan gynnwys sut mae'n gyson â strategaeth ehangach y BBC, amserlenni ar gyfer y newidiadau a'r costau dan sylw. Bydd angen i'r prawf budd y cyhoedd nodi'n glir y dadansoddiad a'r rhesymeg a wnaed i ddod i'r casgliad mai effaith y farchnad a nodwyd yw'r lleiafswm angenrheidiol i gyflawni'r gwerth cyhoeddus a pham mae effeithiau'r farchnad yn cael eu cyfiawnhau gan y gwerth cyhoeddus a grëwyd.
- 4.26 Dylai'r prawf budd y cyhoedd hefyd nodi'r effeithiau gwerth cyhoeddus a marchnad ddisgwyliedig ar hyn o bryd ac yn y dyfodol (uniongyrchol ac anuniongyrchol) sy'n gysylltiedig â'r newidiadau arfaethedig. Ynghyd â hyn, dylai'r BBC nodi'n glir yr hyn y byddai'n disgwyl i ddigwydd pe na bai newidiadau arfaethedig y BBC yn digwydd. Lle mae prawf budd y cyhoedd y BBC wedi gwneud rhagdybiaethau am effaith newidiadau, rhaid i'r rhain gael eu mynegi'n glir a'u rhesymu gyda thystiolaeth fel y bo'n briodol. Yn ogystal, byddem yn disgwyl gweld canlyniadau a methodoleg gyflawn ymchwil i'r farchnad ac astudiaethau eraill a gynhaliwyd gan, neu ar ran y BBC, neu unrhyw dystiolaeth arall yn cael ei ddefnyddio i gefnogi dadansoddiad o werth cyhoeddus ac effeithiau ar y farchnad. Dylai'r dystiolaeth hon gynnwys dadansoddiad o ymgysylltiad perthnasol â rhanddeiliaid.
- 4.27 Os nad ydym yn fodlon bod y BBC wedi cynnal dadansoddiad cadarn, trylwyr ac wedi ymgysylltu â phartïon â diddordeb mewn ffordd resymol a thryloyw, gellir anfon y cynnig yn ôl at y BBC i'w ailystyried. Rydym yn nodi'n fanylach sut y byddwn yn mynd i'r afael ag asesiad o newidiadau arfaethedig y BBC a'n disgwyliadau o'r hyn y dylai dadansoddiad y BBC ei gynnwys yn Adran 5.

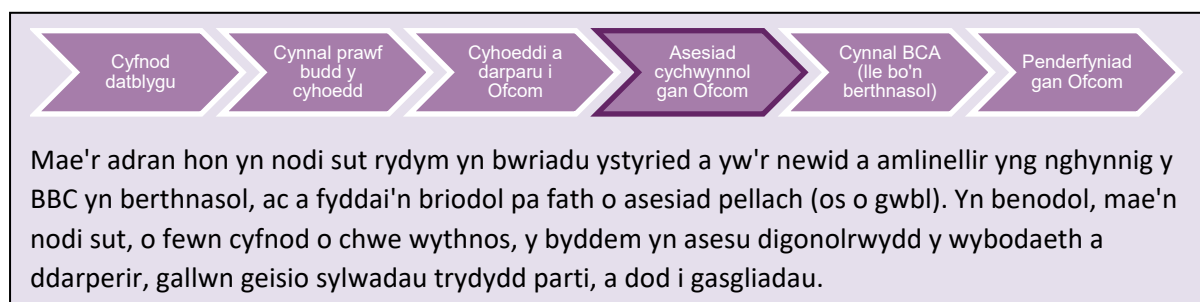
Canlyniad prawf budd y cyhoedd

- 4.28 Pan fydd y BBC yn dod i'r casgliad bod y cynnig yn sylweddol a bod prawf budd y cyhoedd wedi'i fodloni, mae'n ofynnol o dan y Cytundeb gyhoeddi'r cynnig ac anfon copi atom.²⁰ Rydym yn disgwyl i'r BBC anfon yr un cynnig atom a aeth i'r corff gwneud penderfyniadau,²¹ gan gynnwys manylion y prawf budd y cyhoedd a gynhaliwyd. Dylem ddarparu fersiwn lawn o'r cynnig, gan gynnwys yr holl ddogfennau ategol. Pan fo'r fersiwn lawn yn cynnwys elfennau cyfrinachol (er enghraifft, manylion masnachol sensitif o gytundebau rhwng y BBC a thrydydd parti), rydym hefyd yn gofyn i'r BBC ddarparu fersiwn nad yw'n gyfrinachol i ni y mae'n ei ystyried yn addas i'w gyhoeddi. Dylid cyfiawnhau unrhyw olygiadau yn y fersiwn nad yw'n gyfrinachol a gyhoeddwyd. Bydd Ofcom yn ystyried cyfiawnhad y BBC a'r angen i sicrhau bod y fersiwn nad yw'n gyfrinachol yn galluogi dealltwriaeth a sylwadau llawn.
- 4.29 Cyn ei gyhoeddi rydym yn disgwyl i'r BBC anfon ei gynnig, ei dystiolaeth ategol a'i gynnig nad yw'n gyfrinachol atom. Dylai Ofcom a'r BBC gyhoeddi'r fersiwn nad yw'n gyfrinachol o'r cynnig ar yr un pryd. Yn ogystal â chynnig nad yw'n gyfrinachol y BBC, byddwn yn cyhoeddi dechrau cyfnod ymgynghori sy'n para pythefnos.

²⁰ Cymal 8(3) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU, a chymal 17(3) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

²¹ P'un a yw'r Bwrdd BBC neu endid arall sydd ag awdurdod dirprwyedig.

Asesiad cychwynnol gan Ofcom

- 4.30 Ar ôl derbyn copi o gynnis newid cyhoeddedig y BBC, ein tasg gyntaf yw asesu a yw'r newid yn berthnasol ai peidio²² ac, os ydyw, penderfynu a all y BBC gyflawni'r newid arfaethedig heb asesiad pellach neu a fyddwn yn cynnal asesiad BCA neu asesiad byrrach.²³ Mae gennym chwe wythnos i gynnal yr asesiad cychwynnol hwn. Os nad ydym wedi hysbysu'r BBC ynglŷn â chanlyniad ein hasesiad cychwynnol ar-ôl chwe wythnos, gall y BBC weithredu'r cynnig.²⁴ Mae'n ofynnol i ni gyhoeddi ein rhesymeg dros ein penderfyniad asesu cychwynnol.

Digon o wybodaeth i wneud asesiad cychwynnol

- 4.31 Er mwyn cynnal ein hasesiad cychwynnol, byddwn yn adolygu'r cyhoeddiad a gawsom gan y BBC yn gyntaf gyda'r bwriad o sefydlu a yw'n ymddangos bod digon o fanylion i'n galluogi i ddod i gasgliad ar perthnasedd ac a yw asesiad pellach yn briodol.
- 4.32 Bwriedir i'n gweithdrefn asesu gwmpasu cynigion cadarn yn unig. Felly, mae angen i gynigion cyhoeddedig gallu cael eu deall yn llawn gennym ni a thrydydd parti. Rhaid i'w graddfa (o ran adnoddau ariannol ac, lle bo hynny'n berthnasol, o ran cyrhaeddiad a swm y cynnwys) a'u hamserlenni ar gyfer gweithredu fod yn glir. Os yw'r BBC yn dymuno gwneud newidiadau sylweddol i'r cynnig ar ôl i ni ddechrau ein hasesiad chwe wythnos,²⁵ byddem fel arfer yn disgwyl i'r BBC gynnal prawf budd y cyhoedd newydd ac ailgyflwyno cynigion i ni.
- 4.33 Pan nad ydym yn ystyried bod y wybodaeth a ddarperir gan y BBC yn galluogi asesiad o berthnasedd a pha bynnag, os o gwbl, asesiad pellach yn briodol, efallai y byddwn yn gofyn am y wybodaeth ychwanegol yr ydym yn ei ystyried yn angenrheidiol.²⁶ Gall hyn fod ar ffurf cais am wybodaeth benodol neu eglurhad. Yn ogystal, mewn achosion lle mae'n ymddangos i ni fod y BBC wedi cyhoeddi'n gynamserol ac mae angen rhagor o waith, efallai y byddwn yn cyfarwyddo'r BBC i dynnu ei gyhoeddiad yn ôl ac i'w ailgyhoeddi a'i ailgyflwyno dim ond pan fydd y gwaith hwnnw wedi'i gwblhau.
- 4.34 O dan y Cytundeb, mae'n rhaid i ni wneud unrhyw gais i'r BBC am ragor o wybodaeth "cyn gynted â phosibl". Ein nod yw gwneud hynny o fewn pythefnos i gyhoeddiad cynnig y BBC, ond efallai y bydd amgylchiadau lle byddai'n briodol gwneud cais o'r fath ar ôl y dyddiad

²² Cymal 9(1) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 18(1) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

²³ Cymal 9(2) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 18(2) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

²⁴ Cymal 9(4) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU, a chymal 18(4) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

²⁵ Ein nod yw cwblhau'r holl asesiadau cychwynnol o fewn uchafswm o chwe wythnos.

²⁶ Cymalau 9(5) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 18(5) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

hwinnw, er enghraifft lle mae diffyg gwybodaeth yn dod i'r amlwg oherwydd materion a godwyd gyda ni gan drydydd parti yn unig.

- 4.35 Pan fydd angen i ni ofyn am ragor o wybodaeth, efallai y byddwn yn ailgychwyn y cyfnod o chwe wythnos lle mae'n rhaid i ni gwblhau ein hasesiad cychwynnol. Fel arall, efallai y byddwn yn gohirio'r asesiad ac ailgychwyn y cloc unwaith y bydd y wybodaeth wedi'i derbyn. Mae hyn oherwydd na fyddem yn ystyried cyhoeddiad anghyflawn i fodloni rhwymedigaeth y BBC i gyhoeddi newidiadau materol.

Sylwadau trydydd parti

- 4.36 Efallai y byddwn yn gwahodd trydydd parti i wneud sylwadau ynghylch a ydynt yn ystyried bod cynigion cyhoeddedig y BBC yn sylweddol, ac a oes angen asesiad naill ai'n BCA neu'n fyrrach. Pan fyddwn yn ystyried bod elfennau BCA wedi cael sylw priodol ym mhrawf budd y cyhoedd y BBC, byddwn bob amser yn gwahodd trydydd parti i wneud sylwadau cyn gwneud penderfyniad y gall y BBC gyflawni'r newid arfaethedig heb asesiad cystadleuaeth Ofcom. Oes lle byddwn yn gwneud hyn, yn gyffredinol byddwn yn darparu o leiaf bythefnos i drydydd parti ymateb.
- 4.37 Er mwyn cynorthwyo trydydd parti i gyfrannu at ein hasesiad cychwynnol, byddem yn rhagweld ymatebion i gwmpasu meysydd penodol sy'n peri pryder ynghylch cynnig y BBC, a yw'r BBC wedi caniatáu i drydydd parti fewnbynnu'n ystyrion (e.e. ymgynghori'n ddigonol) ac a yw'r BBC wedi gwneud camgymeriadau ffeithiau neu asesiad yn y prawf budd y cyhoedd sy'n cwestiynu ei gasgliadau.
- 4.38 Er ar hyn o bryd, ni fyddwn yn cynnal unrhyw asesiad manwl, byddem yn croesawu unrhyw dystiolaeth y gall rhanddeiliaid ei darparu, megis ymchwil i'r farchnad neu asesiadau o effaith gystadleuol.

Ein hasesiad

- 4.39 Fel y nodwyd uchod, mae gan ein hasesiad cychwynnol ddwy agwedd. Yn gyntaf, rhaid i ni benderfynu a yw'r newid yn sylweddol o fewn yr ystyr a nodir yn y Cytundeb. Yn ail, rhaid i ni benderfynu a fyddai asesiad pellach yn briodol. Os ystyriwn fod elfennau BCA wedi cael sylw yn briodol ym mhrawf budd y cyhoedd y BBC, efallai y byddwn yn penderfynu y gall y BBC gyflawni'r newid arfaethedig heb asesiad pellach. Os ydym o'r farn bod asesiad pellach yn briodol, rhaid i ni benderfynu pa ffurf y dylai hyn ei gymryd; gallai fod yn BCA neu asesiad byrrach sy'n tynnu ar elfennau o'r BCA.²⁷

Perthnasedd

- 4.40 Mewn perthynas â pherthnasedd, byddwn yn ystyried a allai newidiadau arfaethedig "gael effaith andwyol sylweddol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol". Mae rhestr nad yw'n gynhwysfawr o ffactorau y gallwn eu hystyried wrth asesu effaith andwyol sylweddol bosibl newid yn cynnwys:
- y nodi o effaith andwyol bosibl ar gystadleuaeth deg ac effeithiol (byddwn yn ystyried ar lefel uchel y ffactorau a nodir yn ein canllawiau ar ein dull dadansoddol yn Adran 5);

²⁷ Cymal 9(2) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU, a chymal 18(2) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

- a all cystadleuaeth deg ac effeithiol gael ei heffeithio'n andwyol yn gyflym neu'n anadferadwy, er enghraifft mewn marchnad fach neu newydd;
- pa mor debyg yw cynnig y BBC i offrymau masnachol sy'n bodoli ar hyn o bryd neu sy'n debygol o ddod i'r amlwg;
- y costau cynyddol sy'n gysylltiedig â'r newid arfaethedig mewn termau absoliwt ac o'i gymharu â gweithredwyr masnachol cymharol (er nad yw'n benderfynol o gwbl, mae arwyddocâd unrhyw effaith andwyol yn debygol o fod yn fwy os yw'r costau'n uwch, pob peth arall yn gyfartal);
- p'un a yw'r BBC yn mynd i mewn i faes marchnad newydd neu embryonig (er y gall fod gwerth sylweddol yn y BBC yn arloesi mathau newydd o wasanaethau, efallai y bydd pryderon penodol hefyd am effaith mewn meysydd sy'n dod i'r amlwg);
- p'un a oes cystadleuwyr (neu gystadleuydd unigol) sy'n debygol o gael eu heffeithio'n sylweddol gan y newid.
- newydd-deb newid ac a yw hynny'n golygu bod ei effaith yn fwy ansicr.

4.41 Pan fyddwn yn dod i'r casgliad nad yw newid yn sylweddol, byddwn yn hysbysu'r BBC nad ydym yn ystyried deunydd y newid, ac efallai y bydd y BBC yn bwrw ymlaen â'i weithredu.²⁸ Yn gyffredinol, byddem yn cyhoeddi diweddariad byr ar ein gwefan i roi gwybod i randdeiliaid eraill na fyddwn yn asesu'r mater ymhellach.

Penderfyniad i gynnal asesiad

- 4.42 Pan fyddwn yn dod i'r casgliad bod newid yn sylweddol, gallwn benderfynu y gall y BBC gyflawni'r newid arfaethedig heb asesiad pellach. Fodd bynnag, dim ond pan fyddwn yn fodlon bod:
- a) BBC yn ei PIT wedi asesu'n briodol effeithiau cystadleuaeth a gwerth cyhoeddus y newid,
 - b) BBC wedi ymgysylltu'n effeithiol â rhanddeiliaid ynglŷn â'r newid ac wedi ystyried eu pryderon yn briodol ac wedi canfod bod unrhyw effeithiau cystadleuaeth sy'n weddill yn cael eu cyfiawnhau.
- 4.43 Wrth benderfynu a all y BBC gynnal y newid arfaethedig heb asesiad cystadleuaeth Ofcom, gallwn ystyried y rhestr ganlynol o ffactorau:

Ymgysylltu

- a) A yw'r BBC wedi ymgysylltu â phartïon â diddordeb ar gam lle mae'n dal yn bosib y gallai mewnbwn ddylanwadu'n effeithiol ar gynigion mewn modd sy'n lliniaru effeithiau andwyol posibl ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Lle bo'n berthnasol, byddwn yn ystyried newidiadau y mae'r BBC wedi'u gwneud i'w gynigion mewn ymateb i ymgysylltiad o'r fath.
- b) P'un a yw wedi bod yn dryloyw gyda rhanddeiliaid ynglŷn â'i gynlluniau ac wedi darparu digon o amser a manylion i ganiatáu i drydydd partion i ddeall y cynnig a'i ddadansoddiad yn llawn a darparu mewnbwn adeiladol. Dylai hyn fel arfer cynnwys darparu:
 - i) Manylion y newidiadau arfaethedig a'r amserlenni i'w gweithredu
 - ii) Dadansoddiad o'r effaith bosibl ar y farchnad
 - iii) Dadansoddiad o werth y cyhoedd

²⁸ Cymalau 9(3) a 18(3) o'r Cytundeb.

4.44 Er mwyn llywio ein penderfyniad, byddwn yn siarad â rhanddeiliaid i ddeall yr ymgysylltiad y maent wedi'i gael gyda'r BBC, a sicrhau ein bod yn ymwybodol o unrhyw bryderon ynghylch effeithiolrwydd ei ymgysylltiad.

Asesiad y BBC

- c) Rydym yn cytuno â chanlyniad dadansoddiad y BBC.
 - d) Mae'r BBC wedi ymgysylltu ag Ofcom yn ystod y broses PIT er mwyn i ni ddeall ei ddull o'i ddadansoddiad.
 - e) Mae'r BBC wedi ystyried pryderon rhanddeiliaid yn ei ddadansoddiad ac wedi addasu ei gynlluniau lle bo hynny'n briodol.
 - f) Mae safon gwaith y BBC ei hun o'r fath fel ein bod yn ystyried asesiad llawn yn ddyblyg.
- 4.45 Mae gan y BBC gymhellant i ddod i gasgliad cadarnhaol o'i brawf budd y cyhoedd a byddem yn edrych i weld tystiolaeth bod gwaith yn briodol gytbwys a chadarn. Gall hyn gynnwys, er enghraifft, trafodaeth lawn a gwrthrychol o'r effeithiau a'r cyfyngiadau andwyol yn yr achos gwerth cyhoeddus.
- 4.46 Rydym yn cydnabod y gallai fod achosion lle nad yw rhanddeiliaid wedi gallu rhannu data gyda'r BBC am resymau cyfrinachedd. Os ydym yn derbyn y wybodaeth hon ac mae'n debygol y byddai wedi newid canlyniad y dadansoddiad, yna byddai angen i ni ystyried cynnal asesiad cystadleuaeth. Ni fydd gwybodaeth ychwanegol gan rhanddeiliaid bob amser yn golygu ein bod yn penderfynu gwneud asesiad llawn.

Effaith newid

- a) Byddwn yn fwy tebygol o ystyried peidio â chynnal BCA, lle mae'n amlwg bod achos gwerth cyhoeddus mawr a chymhellol, ac mae'r effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol yn ymddangos yn fach ac yn angenrheidiol o'i gymharu â'r gwerth cyhoeddus.

Sut y byddwn yn ystyried y ffactorau hyn

4.47 Er mwyn penderfynu y gall y BBC gyflawni newid heb asesiad pellach, ni fyddai'n rhaid i ni fod yn fodlon bod y BBC wedi cyflawni ein disgwyliadau sy'n berthnasol i bob un o'r ffactorau hyn. Byddwn yn ystyried sut y mae wedi'u bodloni yn gyffredinol, fesul achos. Efallai y bydd achosion hefyd lle mae'n briodol i ni ystyried a yw'r adnoddau sydd eu hangen i gynnal asesiad llawn yn gymesur â graddfa'r cynnig.

Gweithdrefn asesu briodol

4.48 Pan fyddwn yn dod i'r casgliad bod newid yn sylweddol, rhaid i ni ystyried pa weithdrefn bellach i'w chyflawni. Os ydym yn dod i'r casgliad bod asesiad pellach yn briodol, y ddau opsiwn sydd ar gael i ni fyddai:

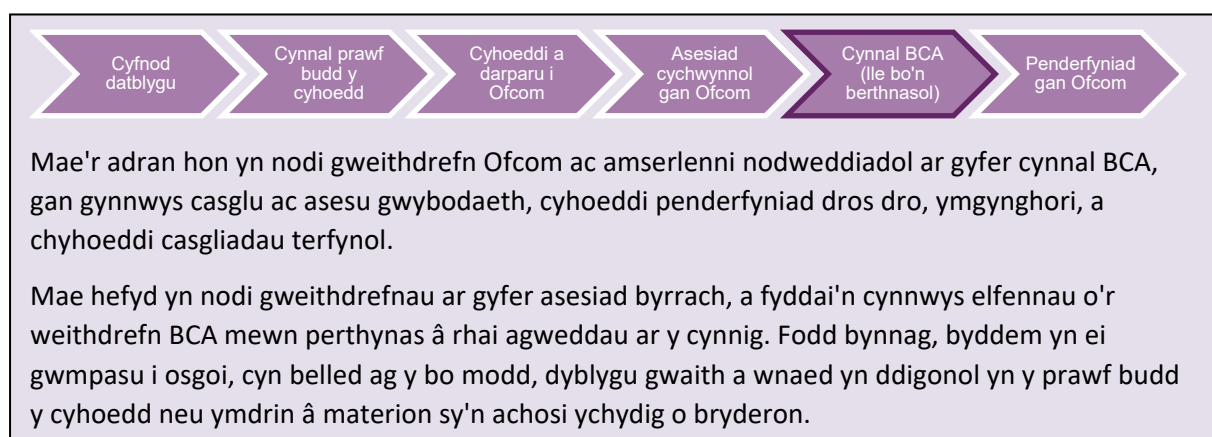
- **BCA.** Pan fydd cynnig yn codi materion mawr, cymhleth a/neu arbennig o ddadleuol, a allai gynnwys nifer o bartïon â diddordeb a ffyrdd y gallai fod effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol, mae'n fwy tebygol y bydd BCA llawn yn briodol. Byddai hyn yn cynnwys pob un o'r canlynol: (i) adolygiad o'r gweithdrefnau y mae'r BBC wedi'u dilyn yn ei brawf budd y cyhoedd (gan gynnwys ymgynghori â thrydydd parti); (ii) adolygiad o werth cyhoeddus y newid arfaethedig; (iii) asesiad o unrhyw effaith andwyol y newid arfaethedig ar gystadleuaeth deg ac effeithiol; a (iv) asesiad o a yw gwerth cyhoeddus y newid arfaethedig yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol y newid arfaethedig ar gystadleuaeth deg ac effeithiol.

- **Asesiad cystadleuaeth fyrrach.** Efallai y byddwn yn cynnal asesiad byrrach lle mae ystod gulach o faterion i'w hystyried. Byddai asesiad o'r fath yn ystyried pedair elfen BCA llawn (fel y nodwyd uchod) ond efallai na fydd yn dod i gasgliad ar bob un ohonynt. Rydym yn disgwyl i asesiadau byrrach fod yn briodol o bosibl yn yr amgylchiadau canlynol:
 - Nid ydym yn fodlon â methodoleg na gweithdrefnau'r BBC wrth gynnal y prawf budd y cyhoedd. Yn yr achos hwn, efallai y byddwn yn penderfynu bod yn rhaid i'r BBC ailystyried elfennau o'r prawf budd y cyhoedd neu ddilyn y gweithdrefnau pellach yr ydym yn eu hystyried yn briodol.²⁹
 - Lle mae'r prawf budd y cyhoedd a gynhaliwyd gan y BBC yn mynd i'r afael yn ddigonol â mwyafrif a/neu'r cynnig newid yn gyffredinol yn rhoi ychydig o achos i bryder, ond bod angen ystyried elfen gyfyngedig (a allai fod yn wahanadwy).

4.49 Wrth benderfynu a yw'r naill asesiad neu'r llall fwyaf priodol, byddwn yn ystyried y ffactorau hynny yr ydym yn eu hystyried fwyaf perthnasol yn yr amgylchiadau. Bydd y rhain yn amrywio yn dibynnu ar ffeithiau'r achos ond gallant gynnwys (heb gyfyngiad):

- **Trylwyredd, ansawdd a chydbwysedd prawf budd y cyhoedd y BBC.** Byddai BCA llawn yn golygu adolygu gweithdrefnau'r BBC ac asesiad y BBC o werth y cyhoedd, ac asesu'r effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol ac a yw hyn yn cael ei gyfiawnhau gan werth cyhoeddus. Os yw safon gwaith y BBC ei hun yn gyffredinol o'r fath fel ein bod yn ystyried asesiad llawn yn ddyblyg, ond mae yna feysydd penodol sy'n cyfiawnhau asesiad pellach, yna efallai y byddwn yn ystyried ymgymryd ag asesiad byrrach.
- **A oes elfen wahanadwy o'r cynnig sy'n peri pryder, tra bod elfennau eraill yn achosi ychydig o bryderon.** Byddwn yn fwy tebygol o gynnal asesiad byrrach o gynnig lle gallwn naddu agwedd gul lle mae'n ymddangos bod unrhyw effeithiau andwyol yn preswyllo.
- **Yr adnoddau sydd eu hangen i gynnal BCA llawn.** Yn benodol, byddwn yn ystyried a yw'r adnoddau sydd eu hangen fel arfer ar gyfer BCA llawn yn gymesur â graddfa'r cynnig.

Gweithdrefn ar gyfer BCA neu asesiad byrrach

²⁹ Cymal 11(1)(a) o'r Cytundeb.

- 4.50 Wrth gynnal asesiad BCA neu fyrrach, byddwn yn penderfynu a yw gwerth cyhoeddus cynnig y BBC yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Wrth wneud y penderfyniad hwn, byddwn yn ymgynghori â'r BBC a phartïon â diddordeb cyn gwneud penderfyniad terfynol.

Cwmpas

- 4.51 Gall ein cyhoeddiad sy'n cychwyn BCA neu asesiad byrrach gynnwys datganiad byr o'r rhesymau pam yr ydym yn ystyried bod asesiad o'r fath yn briodol. Ni fydd hyn yn cyfyngu ar gwmpas ein hasesiad pe bai materion pellach yn codi yn ystod ein gwaith, ond dylai helpu ni, y BBC, a thrydydd parti sydd â diddordeb i ddeall a chanolbwyntio ar y materion mwyaf perthnasol. Nodwn y gall cwmpas ein hasesiad fod yn wahanol i'r hyn a gynhaliwyd gan y BBC a dibynna ar natur ein pryderon.

Amserlenni

- 4.52 Nod y Cytundeb yw sicrhau asesiadau prydlon o gynigion newid. Fel arfer, ar unwaith ar ôl penderfynu gwneud hynny mae'n rhaid i ni ddechrau BCA neu asesiad byrrach, ond gallwn oedi cychwyn lle mae gennym sail resymol i wneud hynny.³⁰ Ar ôl ei lansio, mae'n rhaid i ni gwblhau BCA o fewn chwe mis o benderfyniad i gychwyn un (mae'r cyfnod fel arfer yn dechrau yn syth ar ôl yr asesiad cychwynnol a amlinellir uchod), ond efallai y byddwn yn caniatáu am gyfnod hirach mewn amgylchiadau eithriadol.³¹
- 4.53 Mewn perthynas â'r amgylchiadau a allai ei gwneud hi'n rhesymol i ni oedi rhag dechrau BCA yn syth ar ôl asesiad cychwynnol, gallai enghraifft bwysig fod lle mae'r BBC wedi cyhoeddi nifer o newidiadau arfaethedig ar yr un pryd fel ei bod yn briodol blaenoriaethu. Wrth gwrs, mae yn nwylo'r BBC i reoli ei chynigion i osgoi'r angen i gyhoeddi nifer o newidiadau perthnasol mewn cyfnod byr.
- 4.54 Mae yna hefyd nifer o amgylchiadau lle gallem ystyried ymestyn y cyfnod o chwe mis i ddelio ag amgylchiadau eithriadol. Yn benodol:

Pan fydd y BBC yn methu dyddiad terfyn ar gyfer darparu gwybodaeth mewn ymateb i gais gennym, efallai y byddwn yn ymestyn y cyfnod swm sy'n adlewyrchu'r oedi.

Pan fydd materion perthnasol yn dod i'r amlwg ym mhrawf newid arfaethedig a budd y cyhoedd y BBC (megis diffyg methodolegol pwysig mewn ymchwil sy'n sail i'w gasgliadau ar werth cyhoeddus) byddwn yn ystyried "stopio'r cloc" ar y weithdrefn nes bod y BBC yn cywiro'r mater er ein boddhad.

- Pan fo'r fethodoleg ar gyfer casglu gwybodaeth sy'n ddigonol i asesu a yw'r gwerth cyhoeddus yn cyfiawnhau effaith cynnig ar y farchnad yn anarferol o gymhleth.

- 4.55 Pan fydd y BBC yn gwneud newid sylweddol i agwedd ar ei gynnig yn ystod BCA, megis newid natur y cynnig, byddwn yn gyffredinol yn rhoi'r gorau i'r BCA ac yn gofyn i'r BBC gynnal asesiad perthnasedd newydd (a lle bo'n briodol gynnal prawf budd y cyhoedd pellach). Os ydym o'r farn ei bod yn angenrheidiol ymgymryd â BCA ar y cynnig newydd, byddwn yn dechrau'r weithdrefn a'r cloc chwe mis o'r newydd. Os yw'r BBC yn cynnig mân newidiadau yn unig, byddwn yn ystyried a oes angen dechrau gweithdrefn newydd. Efallai y byddwn yn

³⁰ Cymal 9(2) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 18(2) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

³¹ Cymal 10(2) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 19(2) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

dod i'r casgliad ei bod yn ddigon i aildechrau'r weithdrefn yn hytrach na dechrau gweithdrefn newydd. Fodd bynnag, rydym yn disgwyl i hyn ddigwydd mewn amgylchiadau eithriadol yn unig.

- 4.56 Isod, rydym yn nodi amserlen dynodol y byddem yn rhagweld ar gyfer BCA nodweddiadol. Bwriad hyn yw darparu arwydd i'r BBC a thrydydd parti sydd â diddordeb o'r hyn i'w ddisgwyl. Mae'r amserlen yn cwmpasu cyfanswm o 24 wythnos, gan adael ychydig wrth gefn.
- Casglu gwybodaeth, datblygu dadansoddiad a chyhoeddi barn dros dro – byddem yn disgwyl i hyn gymryd tua 14 wythnos fel arfer.
 - Ymgynghoriad – byddem yn disgwyl ymgynghori ar ein barn dros dro am gyfnod o bedair wythnos.
 - Casgliadau terfynol – byddem yn disgwyl y bydd angen wyth wythnos i ddod i gasgliadau terfynol ar ôl ystyried yr holl ymatebion i'r ymgynghoriad ac o bosibl casglu rhagor o wybodaeth os oes angen.
- 4.57 Mae'n rhaid i ni gwblhau asesiad byrrach mewn llai na chwe mis.³² Byddai'r union amserlen yn dibynnu ar gwmpas y materion y canolbwyntiwyd yr asesiad byrrach arnynt, a byddem yn ceisio darparu amserlen dynodol ar ddechrau asesiad o'r fath. Pwrpas asesiad byrrach yw ymdrin â materion mewn modd priodol gyda'r bwriad o ddod i gasgliad yn fwy prydlon ac (os yw'n briodol) galluogi'r BBC i wneud newidiadau sylweddol gyda budd i'r cyhoedd yn fwy prydlon nag y byddai'n bosibl fel arall. Fodd bynnag, mae'n bosibl mewn rhai amgylchiadau, bod tystiolaeth yn dod i'r amlwg yn ystod gweithdrefn fyrrach sy'n nodi y byddai'n briodol ymestyn y cyfnod neu ei droi'n BCA llawn. Rydym yn disgwyl i hyn ddigwydd mewn amgylchiadau cyfyngedig yn unig, ond os bydd yn digwydd, byddwn yn darparu diweddiariad gydag amserlenni diwygiedig.

Ymrwymadau/cyfarwyddiadau interim

- 4.58 Mae'r Cytundeb yn atal gweithredu'r cynigion tra bod BCA neu asesiad byrrach ar y gweill. Cydnabyddwn y gallai'r BBC dymuno (ar ei risg ei hun o ystyried gwahanol ganlyniadau posibl gweithdrefn Ofcom) fwrw ymlaen â'i gynigion yn ystod cyfnod y BCA yn disgwyl y byddwn yn penderfynu y gallant fynd ymlaen. Fodd bynnag, rhaid cyfyngu hyn i waith cefndir yn hytrach na gweithredu. Rhaid i'r BBC beidio ag ymgymryd â gweithgareddau megis hysbysebu newidiadau arfaethedig i'r cyhoedd, cyflwyno gwasanaethau i'r cyhoedd (hyd yn oed ar sail gyfyngedig), neu gyflawni camau eraill a allai fod yn effeithio ar y weithdrefn ei hun.
- 4.59 Yn achos asesiadau byrrach, gall y dadansoddiad fod yn canolbwyntio ar ystyried pryderon cystadleuaeth sy'n gysylltiedig ag elfen benodol ar gynnig newid sy'n amlwg yn wahanadwy oddi wrth weddill y cynnig. Efallai y byddai, mewn rhai amgylchiadau, yn bosibl ac yn briodol caniatáu i agweddau nad ydynt yn destun craffu rheoleiddiol gael eu gweithredu'n brydlon. Bydd hyn yn benodol iawn i'r achosion, a byddwn yn trafod gyda'r BBC os yw'n dymuno bwrw ymlaen â rhai elfennau.
- 4.60 Ar gychwyn BCA neu asesiad byrrach, byddem yn disgwyl trafod gyda'r BBC natur a maint y gwaith y mae wedi'i gynllunio mewn perthynas â'r cynnig dros gyfnod y weithdrefn. Lle mae

³² Cymal 9(2) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 18(2) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

gennym bryderon am feysydd, byddwn yn anelu at gytuno ar derfynau'r gwaith hwnnw, ac efallai y byddwn yn gwneud cyfarwyddiadau yn absenoldeb cytundeb amserol.

- 4.61 Mewn rhai amgylchiadau, efallai y bydd y BBC yn dymuno cynnig newidiadau i gynnal cynlluniau peilot neu dreialon cyn cyflwyno newid yn llawn. Ein safbwynt cyffredinol yw y dylai treialon neu beilotiaid mewn egwyddor fod yn destun i'r un weithdrefn â chynigion eraill. Hynny yw, byddai'n ofynnol i'r BBC ystyried a yw'r peilot neu'r treial ei hun yn sylweddol ac os felly i gynnal prawf budd y cyhoedd fel y nodir uchod.³³

Casglu gwybodaeth

- 4.62 Ein camau cyntaf mewn BCA fydd sefydlu, fframwaith dadansoddol a chasglu gwybodaeth sy'n ein galluogi i gyrraedd safbwyntiau dros dro, yn fewnol.
- 4.63 Byddem yn disgwyl tynnu ar ystod o dystiolaeth i asesu cynnig gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, ymchwil i'r farchnad, canlyniadau treialon a pheilotiaid, achosion busnes, a dadansoddiadau o effaith gystadleuol wirioneddol a phosibl.
- 4.64 Mewn perthynas ag ymchwil i'r farchnad, rydym yn cydnabod bod hyn yn aml yn debygol o fod yn rhan bwysig o asesiad y BBC o werth cyhoeddus a gynhelir fel rhan o'i brawf budd cyhoeddus. Mae adolygu'r asesiad hwn yn rhan o'n rôl, a byddem yn disgwyl o leiaf:

y bydd ymchwil i'r farchnad yn cadw at ganllawiau'r Gymdeithas Ymchwil i'r Farchnad;³⁴ bydd cwmpas y newid arfaethedig i'r gweithgaredd gwasanaeth cyhoeddus wedi'i ddiffinio'n ddigon tynn er mwyn i'r cyfranogwyr ymchwil wneud sylwadau ystyrlon ar y cynnig; i'r ymchwil gynnwys tystiolaeth o'r defnydd tebygol a'r defnydd ymhlith y gynulleidfa darged;

- pan fo cyfranogwyr ymchwil yn priodoli budd i eraill, (h.y. pan fyddant yn dweud eu bod yn credu y byddai gwasanaeth o werth i grŵp nad ydynt yn rhan ohono) ac mae'r BBC yn ceisio dibynnu ar y canfyddiad hwnnw, bydd hyn yn cael ei ategu gan dystiolaeth uniongyrchol o ddefnydd tebygol ymhlith y grŵp hwnnw; ac

lle bo'n bosibl, bydd yr ymchwil yn cynnwys barn cyfranogwyr ar gyfaddawdau a chanlyniadau posibl, er enghraifft gofyn i gyfranogwyr asesu'r gwasanaeth arfaethedig yng nghyd-destun cymhariaeth â gwasanaethau presennol eraill.

- 4.65 Rydym yn debygol o gyhoeddi ceisiadau am wybodaeth i'r BBC ac i drydydd parti yr ydym yn ystyried y gallai fod ganddynt wybodaeth berthnasol. O ystyried y gallai trydydd parti gael cymhelliant i ohirio'r weithdrefn (gan na fydd y BBC yn gweithredu cynigion nes ei bod wedi'i chwblhau) ac oherwydd yr amserlen chwe mis heriol a ganiateir gan y Cytundeb, byddwn yn ceisio caniatáu cyfnod rhesymol ar gyfer ymateb i geisiadau o'r fath, ond mae'r dyddiadau cau yn debygol o fod yn llym.
- 4.66 Ein harfer cyffredinol ni fydd anfon ceisiadau drafft am wybodaeth i wneud sylwadau cyn eu cyhoeddi ac, os nad oes gan bartion y wybodaeth a geisir, yna dylent ein hysbysu am hyn yn eu hymateb. Ein harfer cyffredinol ni yw y dylid darparu gwybodaeth a geisir o dan gais am wybodaeth i ni o fewn 5-10 diwrnod gwaith (yn dibynnu ar gymhlethdod y cais) ac na roddir estyniadau. Lle ystyrir bod unrhyw wybodaeth yn gyfrinachol, efallai y byddwn yn gofyn am

³³ Fodd bynnag, os yw cynnig ehangach yn destun i BCA neu asesiad byrrach, ond mae'r BBC yn dymuno bwrw ymlaen â rhai treialon mwy cyfyngedig yn ystod y cyfnod asesu (e.e. mewn perthynas ag amseru neu sylw) mae hynny'n fater y byddwn yn ei ystyried fesul achos. Yn yr amgylchiadau hynny byddem yn disgwyl i'r BBC ddarparu negeseuon clir i bobl ynghylch natur y treial.

³⁴ Ar adeg ei gyhoeddi, gellir dod o hyd i'r fersiwn ddiweddaraf yma:

<https://www.mrs.org.uk/standards/guidance><https://www.mrs.org.uk/standards/guidance>.

fersiwn nad yw'n gyfrinachol. Byddwn yn ei gwneud yn ofynnol bod hawliadau o gyfrinachedd wedi'u cyfiawnhau'n ddigonol, ac ni fyddwn yn derbyn honiadau cyffredinol bod popeth yn gyfrinachol.

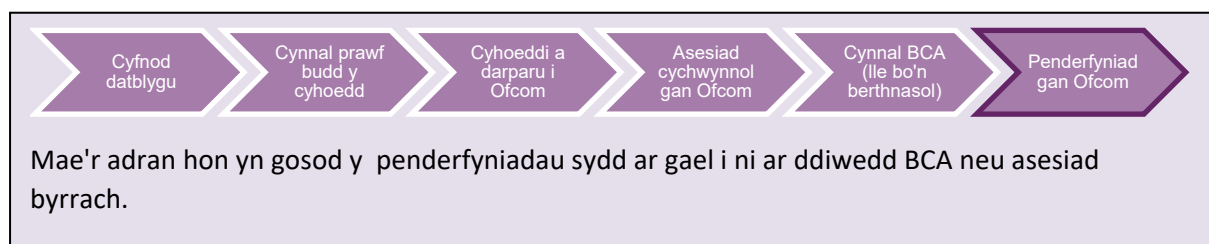
Penderfyniad dros dro

- 4.67 Mae'r Cytundeb yn ei gwneud yn ofynnol i ni benderfynu a all y BBC gyflawni ei newidiadau arfaethedig ai peidio. Efallai y byddwn yn gwneud cyflawni'r newid arfaethedig yn amodol ar addasiadau neu amodau eraill, neu efallai y byddwn yn cyfarwyddo'r BBC i ailystyried elfennau o'r prawf budd y cyhoedd neu ddilyn gweithdrefnau eraill yr ydym yn eu hystyried yn briodol.³⁵
- 4.68 Nid yw'r Cytundeb yn ein rhwymo i wneud hynny, ond rydym o'r farn ei bod yn ddymunol caniatáu i'r BBC a thrydydd parti â diddordeb wneud sylwadau ar ein barn a'n rhesymu dros dro cyn cyhoeddi casgliadau terfynol (ni waeth a ydym yn cynnal asesiad BCA neu asesiad byrrach). Ni fydd ein barn dros dro yn ddrafft llawn o'r penderfyniad terfynol, ond bydd yn nodi pa un o'r casgliadau posibl a nodir yn y Cytundeb yr ydym yn bwriadu dod at, a phrif elfennau ein hasesiad a'n rhesymu dros dro sy'n ein harwain at y farn honno.
- 4.69 Bydd hyn yn ein galluogi i gyhoeddi canfyddiadau dros dro mewn modd amserol, gan ganiatáu amser rhesymol i'r BBC gynnig addasiadau pellach i fynd i'r afael ag unrhyw bryderon a godwyd ac i drydydd parti sydd â diddordeb ymateb. Byddwn yn gyffredinol yn ymgynghori ar ein barn dros dro am gyfnod o bedair wythnos.
- 4.70 Rydym yn nodi y gall y BBC benderfynu, cyn i ni gyrraedd ein penderfyniad terfynol, wneud newidiadau i'w gynnig mewn ymateb i bryderon cystadleuaeth y gallwn fod wedi'u nodi. Yn yr achosion hyn, efallai y byddwn yn dal i allu mynd yn syth at benderfyniad terfynol neu efallai y byddwn yn ystyried ei bod yn briodol ail-ymgyngori ar yr addasiadau penodol. Yn y naill achos neu'r llall, byddem yn disgwyl gwneud hyn yn gyflym.

Casgliadau terfynol

- 4.71 Byddem yn disgwyl cymryd wyth wythnos i gwblhau ein casgliadau ar ôl ystyried ymatebion i'n hymgyngoriad ar y farn dros dro. Bydd hyn, wrth gwrs, yn amrywio rhywfaint yn dibynnu ar natur yr ymatebion. Er enghraifft, mewn rhai achosion, efallai y bydd angen i ni gasglu rhywfaint o wybodaeth ychwanegol, neu archwilio manylion yr ymrwymadau a gynigir gan y BBC.

Penderfyniad gan Ofcom

³⁵ Cymal 11 o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 20 mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

- 4.72 P'un a ydym wedi cynnal BCA llawn ai peidio, os rydym yn ystyried bod newid a gynigir gan y BBC yn newid perthnasol, mae'n ofynnol i ni fwrw ymlaen i benderfyniad. Gall y penderfyniad hwn fod: (i) y caiff y BBC gyflawni'r newid arfaethedig; (ii) ni chaiff gyflawni'r newid arfaethedig; (iii) y caiff gyflawni'r newid yn unol â'r newidiadau hynny neu gyda'r amodau yr ydym yn eu hystyried yn briodol; neu (iv) bod yn rhaid iddo ailystyried unrhyw elfen o'r prawf budd y cyhoedd neu ddilyn y gweithdrefnau pellach ag yr ydym yn eu hystyried yn briodol.³⁶ Mae'r Cytundeb yn caniatáu inni benderfynu, heb gynnal BCA neu asesiad byrrach, y gall y BBC gyflawni'r newid arfaethedig os ydym o'r farn bod y materion y byddai BCA yn eu hystyried wedi cael sylw yn briodol o dan y PIT.
- 4.73 **Pan fyddwn yn dod i'r casgliad y gall newid fynd yn ei flaen heb amodau pellach**, nid yw'n ofynnol i'r BBC gyflawni'r newid, ac mae'n parhau i fod yn agored i'r BBC beidio â bwrw ymlaen (e.e. i roi blaenoriaeth i brosiectau eraill) ond disgwyl i benderfyniad o'r fath gael ei gyfathrebu i ni a phartion â diddordeb yn unol â dyletswyddau'r BBC o ran tryloywder. Os yw'r BBC yn cyflawni'r newid, byddem yn disgwyl i hwn fod yr un newid â'r un a gyhoeddwyd ym mhob agwedd faterol. Mae hyn oherwydd y bydd ein hasesiad wedi bod yn seiliedig ar werth cyhoeddus ac effeithiau ar gystadleuaeth deg ac effeithiol y cynnig yn ei gyfanrwydd. Byddem hefyd yn disgwyl i'r BBC gyflawni'r newidiadau o fewn amserlenni a nodir yn ei gynneg cyhoeddedig. Mae hyn oherwydd y bydd ein hasesiad yn seiliedig ar gyd-destun y farchnad fel yr oedd yn bodoli ar y pryd, a gall oedi sylweddol newid y cyd-destun hwn.
- 4.74 **Pan fyddwn yn dod i'r casgliad na all newid fynd rhagddo**, efallai na fydd y BBC yn bwrw ymlaen â'r newid arfaethedig. Byddai'n agored i'r BBC wneud cynigion diwygiedig yn y dyfodol ond, wrth gwrs, dylai'r rhain fynd i'r afael trwy welliannau priodol â'r materion a godwyd yn ein casgliadau terfynol. Yn yr achos hwn, byddai'n ofynnol i'r BBC wneud prawf budd y cyhoedd newydd cyn ailgyflwyno'r cynnig i ni. Yn dibynnu ar raddfa addasiadau'r cynnig diwygiedig, efallai y byddwn yn penderfynu cynnal asesiad byrrach sy'n canolbwyntio ar yr addasiadau.
- 4.75 **Efallai y byddwn yn dod i'r casgliad y gall y newid fynd ymlaen gydag addasiadau neu amodau**. Byddem yn ofalus am y llwybr hwn oherwydd nid ein rôl ni yw dyfeisio strategaeth i gyflawni'r Genhadaeth a'r Dibenion Cyhoeddus. Pan fyddwn yn cynnig addasiadau neu amodau, byddwn yn ceisio bod mor benodol ag y gallwn o ran natur yr addasiadau neu'r amodau hynny. Lle bo'n bosibl, byddwn yn nodi'r rhain ar ffurf cyfarwyddyd neu ymrwymadau y cytunwyd arnynt gyda'r BBC. Mewn rhai achosion, efallai y bydd angen trafodaeth bellach gyda'r BBC ar ôl cyhoeddi ein penderfyniad terfynol i gwblhau addasiad neu amod. Byddai trafodaethau o'r fath yn ymwneud ag eglurhad a gweithredu ymarferol o fewn y BBC yn hytrach nag ailagor y materion sylweddol a gwmpesir gan y weithdrefn a'r casgliadau terfynol. Mewn achosion o'r fath, byddem yn cyhoeddi cyfarwyddiadau neu ymrwymadau pan fyddant yn cael eu cwblhau.
- 4.76 Nid yw'n bosibl darparu rhestr gynhwysfawr o'r mathau o addasiadau neu gyflwr a allai fod yn briodol gan y bydd y rhain yn dibynnu'n fawr ar yr achos, ac yn enwedig natur y niwed dan sylw. Fodd bynnag, prif bwrpas gofynion o'r fath yw mynd i'r afael ag unrhyw effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg yr ydym wedi'u nodi. Ein nod fyddai dileu neu leihau graddfa a thebygolrwydd yr effeithiau andwyol hynny heb effeithio'n sylweddol ar y gwerth cyhoeddus a nodwyd. Er enghraifft, efallai y byddwn yn caniatáu i rai agweddau ar gynneg mynd

³⁶ Cymal 11(1) mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU, a chymal 20(1) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

rhadddo ond nid eraill, gosod amodau mewn perthynas â maint cynnig, cyfyngu ar newid cynyddol bellach yn y dyfodol, neu gyflwyno gofynion adrodd.

- 4.77 Yn gyffredinol, ni fyddai'n fwriad gennym osod gofynion i wella gwerth y cyhoedd. Os nad yw'r gwerth cyhoeddus, o'n safbwynt ni, yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol, bydd yn agored i'r BBC ail-lunio cynigion ei hun i wella gwerth y cyhoedd, a'u hailgyflwyno. Mae hyn yn gyson â'n rôl sy'n cael ei ddisgrifio yn y Cytundeb fel "adolygu" gwerth cyhoeddus ond "asesu" effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Mater i lywodraethu'r BBC yw cymryd yr awenau wrth sicrhau cyflawni cenhadaeth y BBC yn effeithiol a hyrwyddo ei Dibenion Cyhoeddus, drwy lunio agweddau gwerth cyhoeddus cynigion.
- 4.78 **Efallai y byddwn yn gofyn i'r BBC ailystyried unrhyw elfen o'r prawf budd y cyhoedd neu ddilyn unrhyw weithdrefnau pellach yr ydym yn eu hystyried yn briodol.** Gall hyn fod yn briodol lle rydym yn ystyried y gallai'r BBC ail-lunio'r cynnig mewn ffordd gymharol gymedrol fel y byddai gwerth y cyhoedd yn debygol o gyfiawnhau unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Yn yr achos hwn byddai i fyny i'r BBC arwain yr ail-ffurfio hwnnw yn hytrach na bod angen addasiadau penodol. Er enghraifft, efallai y byddwn yn ystyried bod lle i leihau'r effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol ond gallai'r newidiadau posibl sydd eu hangen leihau neu newid y gwerth cyhoeddus a gynhyrchir. Mae'r BBC yn debygol o fod mewn sefyllfa well i ddatblygu'r manylion o sut y byddai hynny'n cael ei weithredu, ac i wneud asesiad cychwynnol o raddfa a thebygolrwydd y gwerth cyhoeddus. Yn yr achos hwn, byddai'n ofynnol i'r BBC adolygu ei brawf budd cyhoeddus newydd cyn cyflwyno cynnig newydd i ni. Yn dibynnu ar raddfa addasiadau'r cynnig diwygiedig, efallai y byddwn yn penderfynu cynnal asesiad byrrach sy'n canolbwyntio ar yr addasiadau neu gymeradwyo'r cynnig heb asesiad.
- 4.79 Yn achos asesiad byrrach, nid yw'r Cytundeb yn caniatáu inni benderfynu na all y BBC gyflawni'r newid³⁷ Fodd bynnag, os byddwn yn nodi materion yn ystod asesiad byrrach sy'n golygu ei bod yn bosibl y gallem ddod i farn efallai na fydd y BBC yn cyflawni'r newid, gallwn ymestyn y weithdrefn o asesiad byrrach i BCA. Mae'n bwysig cofio mai pwrpas asesiad byrrach yw delio ag achosion sy'n ymddangos yn ymwneud â materion sy'n ymddangos yn fwy cyfyngedig o ran cwmpas a/neu lle mae risg o ddyblygu prawf budd y cyhoedd cadarn a gynhaliwyd gan y BBC. Hynny yw, achosion sydd ar y dechrau'n ymddangos yn debygol o fod yn gallu cael eu datrys o fewn llai na chwe mis.

Gorfodi

- 4.80 Fel y nodwyd uchod, mae'r ddogfen hon yn rhan o Fframwaith Gweithredu'r BBC. Golyga hyn bod y rhwymedigaethau y mae'n eu gosod ar y BBC yn "ofynion penodedig" fel y'u diffinnir gan gymal 59(a) o'r Cytundeb. Yn ogystal, mae rhwymedigaethau a osodir ar y BBC yn unol â'r gweithdrefnau a nodir uchod, megis cyfarwyddiadau interim a terfynol sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r BBC addasu gweithgaredd, cydymffurfio ag amodau mewn perthynas â gweithgaredd, neu ddilyn gweithdrefnau pellach, hefyd yn ofynion penodol. Mae pob rhwymedigaeth o'r fath yn orfodol o dan ein pwerau fel y nodir yn Erthygl 49 o'r Siarter.
- 4.81 Mae'r canlynol yn rhestru'r gofynion penodedig a osodir gan y ddogfen hon:

³⁷ Cymal 11(2) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 20(2) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

Gofynion penodedig

- Mewn perthynas â'r polisi y mae'n ofynnol i'r BBC ei gael o dan Gymalau 7(5) a 16(4) o'r Cytundeb, bydd y BBC yn cydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a wneir gan Ofcom at ddibenion sicrhau bod newidiadau sylweddol yn cael eu cyhoeddi a'u darparu i Ofcom ar ffurf sy'n galluogi asesiad priodol.
- Rhaid i'r BBC gyhoeddi newidiadau arfaethedig i'w weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus yn ddigon manwl, ac mewn digon o amser, er mwyn galluogi rhanddeiliaid i wneud sylwadau yn ystod asesiad o berthnasedd gan y BBC.
- Rhaid i'r BBC gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a wneir gan Ofcom lle mae Ofcom o'r farn y gallai'r BBC fod wedi gwneud penderfyniad i wneud newid sylweddol i weithgaredd Gwasanaeth Cyhoeddus neu weithgaredd nad yw'n wasanaeth yn y DU, ac mae gan y BBC:

- methu â chynnal prawf budd y cyhoedd fel sy'n ofynnol gan y Cytundeb; neu
- methu â chyhoeddi gwybodaeth sy'n galluogi Ofcom i wneud yr asesiad sy'n ofynnol iddo o dan y Cytundeb; neu
- gweithredu neu ddechrau gweithredu'r newid yn groes i rwymedigaethau'r BBC o dan y Cytundeb.

- Rhaid i'r BBC ddarparu'r wybodaeth a'r esboniad hynny ar unwaith pan mae Ofcom yn gofyn amdanynt at ddibenion Ofcom i gyflawni ei swyddogaethau o dan y Siarter a'r Cytundeb mewn perthynas â newidiadau arfaethedig i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus.
- Rhaid i ymchwil i'r farchnad y mae'r BBC yn dibynnu arno mewn prawf budd y cyhoedd gydymffurfio â'r gofynion gofynnol a nodir yn y gweithdrefnau a'r canllawiau hyn.
- Rhaid i'r BBC beidio â gweithredu newid arfaethedig i weithgaredd Gwasanaeth Cyhoeddus y DU neu weithgaredd nad yw'n wasanaeth tra bod Ofcom yn ystyried a yw'n sylweddol ai peidio neu'n cynnal asesiad o newid sylweddol o dan y Fframwaith Gweithredu, a rhaid iddo gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a wneir gan Ofcom yn hynny o beth.
- Rhaid i'r BBC gydymffurfio â phenderfyniad Ofcom ar ddiwedd BCA (neu weithdrefn fyrrach fel y caniateir o dan y Cytundeb), gan gynnwys cydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a wneir gan Ofcom fel rhan o benderfyniad o'r fath.

Mae cyfeiriadau at "gyfarwyddiadau" uchod yn cynnwys cyfarwyddiadau a wnaed gan Ofcom ac ymrwymadau a gynigir gan y BBC ac a dderbynnir gan Ofcom.

5. Canllawiau ar ein dull dadansoddol

Cyflwyniad

- 5.1 Mae'r adran hon yn nodi canllawiau ar y dull dadansoddol yr ydym yn disgwyl ei gymhwyso wrth asesu a yw gwerth cyhoeddus newid arfaethedig yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Rydym yn nodi sut rydym yn disgwyl edrych ar gwmpas asesiad ynghyd â'r ffactorau y gallem eu hystyried fel rhan o'r dadansoddiad.
- 5.2 Gall BCAs gwmpasu ystod eang o gynigion y BBC ar gyfer newidiadau i weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus. Byddwn yn ystyried pob cynnig fesul achos a gallwn wyro o'r canllawiau hyn pan fyddwn o'r farn ei fod yn briodol at ddibenion cyflawni ein swyddogaethau yn unol â'n dyletswyddau. Pan gychwynnir asesiad cystadleuaeth fyrrach, byddwn yn tynnu ar y canllawiau hyn i'r graddau y mae'n berthnasol.

Cwmpas yr asesiad

5.3 Mae'r cam cyntaf y dadansoddiad yn debygol o gynnwys nodi:

- **Y newid(iadau) sy'n cael eu cynnig:** Byddwn yn nodi'r llinell sylfaen y bydd effeithiau'r cynnig yn cael eu hystyried yn ei herbyn. Byddwn yn gyffredinol yn disgwyl i hyn fod y sefyllfa fel y byddai'n edrych yn absenoldeb y newid arfaethedig i wasanaeth y BBC.³⁸ Mewn rhai achosion, gallwn ddadansoddi newid arfaethedig yn sawl elfen wahanol a gwahanadwy. Yn yr achosion hyn, byddem yn disgwyl dadansoddi'r cydrannau yn unigol ond gallwn hefyd edrych ar y cynnig yn ei gyfanrwydd.³⁹ Gan fod y dadansoddiad yn edrych i'r dyfodol, byddem yn ystyried datblygiadau sydd ar ddod lle rydym yn ei ystyried yn berthnasol.

Y gwasanaethau a'r cynhyrchion y mae cynnig y BBC yn effeithio arnynt: Byddwn yn nodi'r ystod o wasanaethau a chynhyrchion sy'n debygol o gael eu heffeithio gan gynnig y BBC. Mewn rhai achosion, efallai y byddwn yn ystyried ar sail ddaearyddol y dylid asesu effaith y farchnad arno. Fodd bynnag, ni fyddem fel arfer yn disgwyl cynnal ymarfer diffinio marchnad ffurfiol o'r math a gynhelir mewn ymchwiliadau cyfraith cystadleuaeth.

- **Ffiniau'r asesiad:** Mae effeithiau cynnig y BBC yn debygol o ymledu ar draws y gadwyn gyflenwi. Fodd bynnag, mae'n bwysig cadw cwmpas BCA yn driniadwy. Yn unol â hynny, byddem yn gyffredinol yn disgwyl canolbwyntio ein hasesiad ar brif effeithiau tebygol cynnig y BBC. Efallai y byddwn yn cydnabod effeithiau mwy pell, ond mae'n llai tebygol y bydd dadansoddiad manwl yn briodol.
- **Y cyfnod rhagweld:** Mae BCA yn asesiad sy'n edrych ymlaen. Gall y cyfnod rhagolwg perthnasol amrywio o achos i achos ond fel arfer bydd yn amrywio o dair i bum mlynedd. Yn ein barn ni, mae hyn yn darparu cydbwysedd rhesymol rhwng

³⁸ Lle mae'r BBC yn cynnig mynd i fenter ar y cyd ag eraill, gall y llinell sylfaen fod ychydig yn wahanol. Gallai fod os nad yw'r BBC yn cymryd rhan, ni fyddai'r fenter ar y cyd yn mynd ymlaen. Fel arall, efallai y byddai'r fenter ar y cyd yn mynd ymlaen ar ffurf wahanol neu gyda phartneriaid gwahanol.

³⁹ Er enghraifft, pe bai cynnig y BBC yn cynnwys (i) adolygu gwasanaeth (ii) lansio gwasanaeth newydd yna gallem ystyried (i) a (ii) ar wahân, gan addasu'r llinell sylfaen yn ôl yr angen.

yr angen i ystyried effaith datblygiadau marchnad berthnasol, yr effaith ar wasanaethau newydd wrth iddynt esblygu tuag at aeddfedrwydd, a'r awydd i osgoi rhagamcanion dyfalu.

Ffactorau a ystyriwyd yn yr asesiad

5.4 Bydd cynnig y BBC fel arfer yn effeithio ar:

pobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth a gyflenwyd gan y BBC neu sy'n bwriadu ei ddarparu;

- cymdeithas gyfan (er enghraifft o gael dinasyddion mwy gwybodus o ganlyniad i ddefnyddio gwasanaeth y BBC);
- cyflenwyr / gweithredwyr masnachol trydydd parti; ac
- talwyr ffi'r drwydded, sy'n ariannu gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y BBC yn y pen draw.

5.5 Er mwyn deall sut y gallai'r grwpiau hyn gael eu heffeithio, byddwn yn ystyried nifer o ffactorau. Mae'r rhestr hon yn arwyddocaol, h.y. nid yw'n rhestr gynhwysfawr o'r holl ffactorau perthnasol, ac ni fydd pob un yn berthnasol i bob BCA.

5.6 Yn gyffredinol, bydd angen i ni ystyried manteisio, yr effaith ar referniw masnachol a buddioldeb ariannol, y gwerth cyhoeddus a gynhyrchir, effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol yn ogystal â ffactorau perthnasol eraill wrth gynnal BCA. Mae hefyd yn bwysig cydnabod bod y ffactorau hyn yn gysylltiedig â'i gilydd. Er enghraifft, gall manteisio ar wasanaeth y BBC o ganlyniad i bobl newid o ddarparwyr masnachol gael effaith negyddol ar eu referniw a'u helw sy'n debygol o ddylanwadu ar y graddau y mae cynnig y BBC yn cael effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol.

5.7 Mae ein hasesiad yn debygol o gynnwys dadansoddiad ansoddol a meintiol o bosibl gan dynnu ar y dystiolaeth sydd ar gael. Mae'n annhebygol o fod yn bosibl meintoli, neu feintoli'n gywir, rai o'r ffactorau hyn ac felly efallai y bydd angen defnyddio tystiolaeth ddangosol arall.

5.8 Rydym hefyd yn cydnabod bod asesu yn cynnwys gwneud rhagfynegiad tebygolrwydd am ddigwyddiadau yn y dyfodol a bydd yn cynnwys ymarfer barn. Er enghraifft, mae gweithgareddau gwasanaeth cyhoeddus y BBC yn debygol o effeithio ar farchnadoedd deinamig, y gall eu maint a'u nodweddion yn y dyfodol fod yn ddibynol ar argyfyngau na ellir eu hadnabod yn fanwl gywir ar adeg yr asesiad.

Defnydd

5.9 Pan fydd y BBC yn cynnig gwasanaeth cyhoeddus newydd, yn gyffredinol bydd yn berthnasol dadansoddi cyfanswm y defnydd o'r gwasanaeth hwnnw dros y cyfnod a ragwelir. Lle mae'r BBC yn cynnig newidiadau i wasanaeth presennol, mae'r ffocws yn hytrach ar sut y bydd y defnydd o'r gwasanaeth hwnnw'n newid o ganlyniad i gynnig y BBC. Yn y ddau achos mae hyn yn debygol o gynnwys amcangyfrif:

- **twf cynulleidfa:** gall cynnig y BBC gynyddu'r defnydd cyffredinol o'r gwasanaeth, wrth i'r rhai nad oeddent efallai wedi defnyddio'r math o wasanaeth o'r blaen yn dechrau gwneud hynny; a

amnewid cynulleidfa: Gall pobl newid o ddewis arall (naill ai gwasanaeth cyhoeddus presennol y BBC neu o wasanaeth cystadleuydd presennol). Yn ogystal, gall rhai pobl a fyddai wedi dewis

gwasanaethau masnachol eraill a fydd yn dod i'r amlwg yn y dyfodol (neu a fyddai wedi dod i'r amlwg heb gynnig y BBC) aros gyda'r BBC.

Effaith ar refeniw masnachol a buddioldeb ariannol

- 5.10 Mewn BCA byddwn yn ystyried yn gyffredinol y newidiadau tebygol mewn refeniw masnachol a fyddai'n digwydd pe bai cynnig y BBC yn mynd yn ei flaen. Gall yr effaith ar refeniw ac yn y pen draw ar broffidioldeb fod yn gadarnhaol neu'n negyddol.
- 5.11 Bydd yr effaith ar refeniw yn helpu i ystyried parodrwydd cyflenwyr masnachol i fuddsoddi mewn gwasanaethau newydd neu i wella ansawdd eu gwasanaethau presennol. Gall gostyngiadau mewn refeniw arwain at rai gweithredwyr masnachol yn rhoi'r gorau i ddarparu gwasanaethau neu'n cael eu hatal rhag mynd i mewn i'r farchnad, gan nad yw'n broffidiol mwyach gwneud hynny.

Effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol

- 5.12 Ffocws asesiad Ofcom yw'r newidiadau sy'n deillio o gynnig y BBC sydd ag effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol.
- 5.13 Wrth gynnal yr asesiad:
- prawf budd y cyhoedd y BBC fydd man cychwyn ein dadansoddiad yn gyffredinol. Lle mae dadansoddiad y BBC yn rhesymol, yn gyflawn ac yn wrthrychol, bydd llai o angen i ni gynnal dadansoddiad pellach;
 - byddwn yn cynnal ein dadansoddiad ein hunain yn ôl yr angen, a all gynnwys casglu gwybodaeth ychwanegol a bydd yn cynnwys ystyried materion a godwyd gan randdeiliaid eraill;
 - byddwn yn ystyried a yw'r dadansoddiad yn gadarn o dan wahanol senarios.
- 5.14 Rydym yn cydnabod y gall cynigion y BBC sy'n creu mwy o werth cyhoeddus, er enghraifft oherwydd eu bod yn denu cynulleidfaoedd uchel, gael mwy o effaith ar gystadleuaeth deg ac effeithiol, a bod gwerth cyhoeddus ac effaith ar y farchnad yn rhan o'n hasesiad.

Y risg y bydd y BBC yn gwthio gweithgaredd masnachol allan

- 5.15 Fel y disgrifir yn Adran 3, lle mae'r BBC yn mynd i mewn i farchnad neu'n gwella gwasanaeth, mae'n debygol y bydd ystumiad i gystadleuaeth deg ac effeithiol. Mae hyn oherwydd, fel sefydliad a ariennir yn gyhoeddus, nid oes angen iddo wneud arian yn yr un modd â chyflenwr masnachol ac mae'n cynnig ei weithgareddau gwasanaeth cyhoeddus am ddim a / neu am ddim o hysbysebu. O ganlyniad, gall cynulleidfaoedd droi at y BBC neu aros gyda'r BBC er gwaethaf cynigion gwell sy'n dod i'r amlwg oherwydd y ffaith ei fod yn rhad ac am ddim ac yn rhydd o hysbysebu.
- 5.16 Gall yr effeithiau hyn leihau refeniw a buddioldeb ariannol darparwyr eraill (fel y disgrifir ym mharagraffau 5.10 i 5.11) gan o bosibl leihau eu parodrwydd i arloesi a buddsoddi a gall arwain at rai darparwyr yn rhoi'r gorau i ddarparu gwasanaethau ac eraill yn cael eu hatal rhag ymuno i raddau nad yw er budd cymdeithas.
- 5.17 Er mwyn asesu'r effeithiau posibl ar gystadleuaeth deg ac effeithiol, byddwn yn ystyried yr asesiad o amnewid cynulleidfaoedd a'r newid yn refeniw a phroffidioldeb cyflenwyr eraill. Mae'n debygol y bydd graddfa'r effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol yn gysylltiedig â'r ffactorau hyn (h.y. po fwyaf o bobl sy'n newid i wasanaeth y BBC a'r pho fwyaf yw'r effaith negyddol ar refeniw, y mwyaf tebygol yw y bydd cynnig y BBC yn cael effaith andwyol ar gystadleuaeth).

5.18 Mae graddfa bosibl unrhyw effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol hefyd yn debygol o ddibynnu ar i ba raddau y mae'r gwasanaeth arfaethedig/diwygiedig:

- **Yn gweithredu'n wahanol i weithredwyr masnachol:** Byddai'r effeithiau andwyol ar gystadleuaeth yn tueddu i fod yn fwy lle byddai angen i ddarparwr masnachol godi pris uchel er mwyn talu cost gwasanaeth, tra bod y BBC yn darparu ei wasanaeth am ddim yn lle hynny.
- **Manteision o berthynas arbennig pobl â'r BBC:** Byddai'r effeithiau andwyol ar gystadleuaeth yn tueddu i fod yn fwy lle mae perthynas â'r BBC o ganlyniad i'w frand a'i amlygrwydd yn sbardun pwysig sy'n sbarduno penderfyniad pobl i ddefnyddio'r BBC neu lle mae tueddiad i beidio â defnyddio gwasanaethau'r BBC yn ôl y disgwyl.

Y risg y bydd y BBC yn niweidio cystadleuaeth mewn mannau eraill yn y gadwyn gyflenwi

5.19 Fel yr eglurir yn Adran 3, gall cynnig y BBC niweidio cystadleuaeth mewn mannau eraill yn y gadwyn gyflenwi. Mae'n anoddach cyffredinol am y ffactorau a fydd yn berthnasol i raddfa bosibl yr effeithiau hyn – yn hytrach byddant yn dibynnu ar y mecanwaith penodol y gall y cynnig effeithio'n andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol.⁴⁰

5.20 Wedi dweud hynny, byddem yn gyffredinol angen ystyried y tebygolrwydd y byddai mynediad cyflenwyr eraill at fewnbwnau (fel talent a chynnwys) wedi'i gyfyngu ac effaith cyfyngiad o'r fath. Mae enghreifftiau o ffactorau a allai daflu goleuni ar hyn yn cynnwys:

Argaeledd cyflenwyr amgen: Os oes nifer cyfyngiedig o gyflenwyr mewnbwn amgen, credadwy, yna mae cyfyngu mynediad at un cyflenwr yn fwy tebygol o gael effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Yn yr un modd, rydym yn fwy tebygol o fod yn bryderus lle byddai defnyddio cyflenwyr mewnbwn amgen yn cynyddu costau defnyddwyr yn sylweddol ac felly'n eu rhoi dan anfantaes gystadleuol.

- **Cryfder y cyfyngiad:** Mae trefniant sy'n atal cyflenwr mewnbwn yn llwyr rhag gwasanaethu cwsmeriaid heblaw'r BBC yn fwy tebygol o gael effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol nag un nad yw'n unigryw.
- **Pwysigrwydd y mewnbwn:** Mae cyfyngu ar fynediad at fewnbwn sy'n hanfodol neu sy'n cyfrif am gyfran uchel o gyfanswm y costau yn fwy tebygol o gael effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol.

Gwerth cyhoeddus

Ein dull

5.21 Fel rhan o BCA, byddwn yn asesu a yw gwerth cyhoeddus newid arfaethedig yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol. Wrth ystyried y gwerth cyhoeddus a gynhyrchir, byddwn yn adolygu asesiad y BBC o werth cyhoeddus newid arfaethedig yn hytrach na chynnal ein dadansoddiad ein hunain (fel y gwnawn wrth ystyried effaith y gystadleuaeth).⁴¹

⁴⁰ Er enghraifft, lle mae cynnig yn creu'r potensial i'r BBC wahaniaethu wrth gyflenwi cynnwys i gwmnïau i lawr yr afon, byddai'n aml yn berthnasol asesu pa fesurau diogelu sy'n bodoli a allai atal gwahaniaethu, ac a ellir cyfiawnhau rhai mathau o wahaniaethu yn wrthrychol. Mewn cyferbyniad, byddai angen ystyried gwahanol ffactorau wrth asesu effaith trefniant unigryw rhwng y BBC a chynhyrchydd cynnwys mawr.

⁴¹ Cymal 10(3)(b) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 19(3)(b) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

- 5.22 Fel rhan o'n hadolygiad o werth cyhoeddus, rydym felly yn gymharol annhebygol y byddwn yn cynnal ein hymchwil wreiddiol ein hunain. Wrth adolygu asesiad gwerth cyhoeddus, rydym yn debygol o ystyried:
- a yw'r dadansoddiad a gynhaliwyd gan y BBC yn rhesymol (e.e. yn dibynnu ar ragdybiaethau rhesymegol), yn gyflawn ac yn wrthrychol;
 - a yw asesiad y BBC yn adlewyrchu barn resymol o'r hyn sy'n werth cyhoeddus (fel y trafodwyd ym mharagraffau 5.24 i 5.30);
 - a yw'r dehongliad o'r dystiolaeth a gyflwynir yn gredadwy ac yn berthnasol;
 - a yw'r asesiad o werth cyhoeddus yn gyson ag elfennau eraill o'r asesiad (e.e. y rhagdybiaethau manteisio, cwmpas y BCA); ac
 - a yw'r dadansoddiad yn gadarn o dan wahanol senarios.

Beth sy'n cyfrif fel gwerth cyhoeddus

- 5.23 Gall pobl elwa o ddefnyddio'r gwasanaeth a gynigir gan y BBC. Yn ogystal, lle mae pobl yn defnyddio gwasanaethau cyhoeddus y BBC, gallant hefyd newid eu hagweddau a'u hymddygiad mewn ffyrdd sydd o fudd i'r rhai o'u cwmpas. Er enghraifft, gallai darparu newyddion diduedd feithrin cyfranogiad gweithredol a gwybodus yn y broses ddemocrataidd sy'n gwella bywydau cyd-ddinasyddion. Mae'r manteision ehangach hyn i ddinasyddion yn cael eu hadlewyrchu yn Nibenion Cyhoeddus y BBC.
- 5.24 Mae cyflawni ei Genhadaeth a'i Dibenion Cyhoeddus yn ganolog i greu gwerth cyhoeddus y BBC. Felly, byddem yn disgwyl i asesiad y BBC o werth cyhoeddus o newid arfaethedig fod yn seiliedig ar ei Genhadaeth a'i Ddibenion Cyhoeddus.
- 5.25 O fewn hyn, mae yna wahanol agweddau ar werth cyhoeddus y gallai fod yn ddefnyddiol i'r BBC eu hystyried yn ei asesiad:
- a) Gall pobl elwa'n bersonol o ddefnyddio'r gwasanaeth a gynigir gan y BBC – er enghraifft, gwyllo cynnwys maen nhw'n ei fwynhau, dysgu rhywbeth newydd, neu fod yn fwy gwybodus ac yn gallu ymgysylltu â'r byd o'u cwmpas.
 - b) Pan fydd pobl yn defnyddio gwasanaethau cyhoeddus y BBC, gallant newid eu hagweddau a'u hymddygiad mewn ffyrdd sydd o fudd i'r rhai o'u cwmpas. Gall hyn greu gwerth cyhoeddus ychwanegol dros werth y defnyddiwr unigol. Er enghraifft, gallai darparu newyddion diduedd feithrin cyfranogiad gweithredol a gwybodus yn y broses ddemocrataidd sy'n gwella bywydau cyd-ddinasyddion.
 - c) Gall hefyd fod gwerth cyhoeddus yn deillio o gynhyrchu'r gwasanaeth. Fel y nodir yn Gynigion Cyhoeddus y BBC, mae gan y BBC rôl wrth gefnogi'r economi greadigol ledled y Deyrnas Unedig. Gall ei ymagwedd at gomisiynu a chynhyrchu cynnwys creu gwerth cyhoeddus trwy gyfrannu at y Diben hwn (er enghraifft, trwy gefnogi datblygiad cynaliadwy'r economi greadigol yn y cenhedloedd a'r rhanbarthau).
- 5.26 Rydym yn cydnabod y bydd rhai elfennau o werth cyhoeddus yn cael eu darparu yn y tymor byr, ac y gall eraill ddigwydd dros gyfnod hirach. Er enghraifft, gall cynulleidfaoedd sy'n defnyddio'r gwasanaeth elwa ar unwaith, ond gallai manteision i gymdeithas ehangach gymryd mwy o amser i'w datblygu. Gallai'r buddion tymor hwy hyn fod yn bwysig ond gallant hefyd fod yn anodd eu profi. Rydym o'r farn ei bod yn rhesymol i asesiadau gwerth cyhoeddus y BBC ystyried effeithiau dros gyfnod hirach lle bo hynny'n berthnasol, ond o ystyried eu natur tymor hwy, dylai asesiadau adlewyrchu y gallai'r effeithiau hyn fod yn fwy ansicr.

- 5.27 Rydym hefyd yn cydnabod bod y BBC yn wynebu sawl her, ac felly er mwyn parhau i ddarparu gwerth cyhoeddus yn y dyfodol mae'n hanfodol ei fod yn parhau i gyrraedd, ac yn parhau i fod yn berthnasol i, cynulleidfaoedd ledled y DU. Wrth ystyried y gwerth cyhoeddus sy'n gysylltiedig â newid arfaethedig, efallai y byddai'n briodol i'r BBC ystyried sut mae'r newid arfaethedig yn cyfrannu at gynaliadwyedd hirdymor y BBC – er enghraifft, drwy gyrraedd cynulleidfaoedd nad ydynt yn cael eu gwasanaethu'n dda gan y BBC ar hyn o bryd, neu drwy gynyddu ymwybyddiaeth gadarnhaol o frand y BBC ymhlith cynulleidfaoedd anoddach eu cyrraedd.
- 5.28 Yn unol â'n dull o asesu effeithiau andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol, mae'r ffocws yn yr asesiad ar y newidiadau i werth cyhoeddus sy'n deillio o gynnig y BBC. Yn unol â hynny, byddem yn disgwyl i PIT y BBC gynnwys ystyriaeth ansoddol o'r gwerth cyhoeddus ychwanegol sy'n gysylltiedig â'r cynnig. Fel rhan o hyn, byddem yn disgwyl i'r BBC fynegi'n glir sut mae newid arfaethedig yn cyfrannu at unigrwydd y BBC.
- 5.29 Mae'r dull hwn yn cydnabod bod gwasanaethau eraill (y BBC a'r rhai nad ydynt yn y BBC) hefyd yn darparu gwerth i'r cyhoedd, ac felly mae'r newid cyffredinol mewn gwerth cyhoeddus o ganlyniad i'r cynnig sy'n berthnasol i asesu a yw unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth yn cael ei gyfiawnhau.

Ffactorau ychwanegol

- 5.30 Yn ogystal â'r ffactorau a drafodwyd uchod, gall ffactorau eraill fod yn berthnasol i asesu cynnig penodol, a gall rhai ohonynt arwain at effeithiau cadarnhaol ar bobl, ac eraill a allai fod yn negyddol. Mae enghreifftiau wedi'u nodi isod, er nad yw hon yn rhestr gynhwysfawr a gall gwahanol ffactorau fod yn berthnasol mewn gwahanol achosion.

Effeithiau cadarnhaol ar arloesi: Gall gwasanaeth newydd/gwell y BBC gynyddu diddordeb a chyfarwyddrwydd pobl gyda thechnoleg newydd. Gall hyn chwalu gwrthwynebiad y gynulleidfa i gymryd gwasanaethau gan gyflenwyr eraill sy'n defnyddio'r dechnoleg honno. Gall hefyd roi pwysau ar ddarparwyr masnachol i ddefnyddio gwasanaethau tebyg i'r rhai a gynigir gan y BBC.

- **Cost y cynnig:** Mae rhan o werth cynnig y BBC i bobl yn deillio o'r ffaith bod y BBC yn cynnig ei wasanaethau am ddim a/neu heb hysbysebu. Felly, mae'n bwysig ystyried cost y cynnig i'r BBC ac yn y pen draw i dalwr ffi'r drwydded gan y gallai methu â gwneud hynny oramcangyfrif manteision cynnig. Byddem yn dibynnu'n uniongyrchol ar dystiolaeth gan y BBC sy'n nodi cost y cynnig. Mae'n bwysig nodi nad ein rôl yw asesu'r gwerth am arian sy'n gysylltiedig â chynnig penodol.

Cloi'r asesiad

- 5.31 Mae pedwar casgliad posibl yn dilyn ein hasesiad: y gall y BBC gyflawni'r cynnig; na all y BBC gyflawni'r cynnig; y gall gyflawni'r cynnig, yn amodol ar addasiadau neu amodau; neu fod yn rhaid iddo ailystyried elfennau o'r prawf budd y cyhoedd neu ddilyn y gweithdrefnau pellach ag yr ydym yn eu hystyried yn briodol.⁴²
- 5.32 Rydym yn cydnabod y bydd casgliad ar effeithiau tebygol unrhyw gynnig yn golygu arfer barn. Yn benodol, nid ydym yn disgwyl y bydd cymhariaeth uniongyrchol o ffactorau sy'n ymwneud â gwerth cyhoeddus a ffactorau sy'n ymwneud â risgiau i gystadleuaeth deg ac

⁴² Cymal 11(1) mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU, a chymal 20(1) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

effeithiol yn bosibl.⁴³ Efallai y byddwn yn asesu a yw'r dadansoddiad yn gadarn o dan wahanol senarios. Fodd bynnag, o ystyried na fydd yn bosibl atodi tebygolrwydd dibynadwy i senarios penodol, byddwn yn defnyddio ein barn i ystyried ansicrwydd yn briodol.

- 5.33 Wrth arfer ein barn, byddwn yn ystyried ffeithiau penodol yr achos ac yn ystyried ein holl ddyletswyddau perthnasol a'n rhwymedigaethau rheoleiddio. O dan y fframwaith hwn byddwn yn dod i gasgliad ynghylch a yw gwerth cyhoeddus y newid arfaethedig yn cyfiawnhau unrhyw effaith andwyol ar gystadleuaeth deg ac effeithiol,⁴⁴ gan ystyried graddfa a thebygolrwydd yr effeithiau hyn.⁴⁵ Fel yr eglurwyd uchod, gall ein penderfyniad gynnwys ystyried ffactorau nad ydynt yn ffitio'n rhwydd i gategori penodol ond sydd serch hynny yn berthnasol i'r asesiad cyffredinol.
- 5.34 Os ydym yn nodi bod achos dros ddiwygio cynnig sy'n lleihau'r effeithiau andwyol tebygol ar gystadleuaeth heb gael effaith anghymesur negyddol ar werth y cyhoedd, byddwn yn archwilio'r posibilïadau ar gyfer addasiadau ac amodau, neu eu hanfon yn ôl at y BBC, fel y trafodwyd ym mharagraffau 4.70 i 4.74.

⁴³ Cymal 12(4) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 21(4) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

⁴⁴ Cymal 10(3)(d) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 19(3)(d) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.

⁴⁵ Cymal 10(4) o'r Cytundeb mewn perthynas â Gwasanaethau Cyhoeddus y DU a chymal 19(4) mewn perthynas â gweithgareddau nad ydynt yn wasanaethau.